

Előfizetési árak:
Negyedévre ... P 2.—
Félévre ... P 4.—
Egyes szám ára 16 fillér

IZÉ

REJTVÉNYUJSÁG

Megjelenik
minden szombat
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V, SZIGET U. 25
Telefon: 93-1-14

DR. BOROS LÁSZLÓ ÜNNEPI CIKKE:

KERESZTREJTVÉNY

Csodálatos jelenség ebben a szomorú és küzdelmes világban az a fehér-fekete kockás kis ujságpapirdarab, amely fölött szerényen meghuzódva egy igénytelen sor áll: Keresztrejtvény.

Sokáig gondolkoztam azon, vajjon hogy lehet az, hogy ez az ugyszólván semmitmondó szó tizezrek napi játékos szórakozásául szolgál. Mig azelőtt az érdeemes családapa ebédután lement a kávéházba, a megszokott félórás alsóspartira, addig most előkotorja kabátzsebéből a már kiolvasott ujságot és azt a részt, ahol a keresztrejtvény helyezkedik el, szokatlan nyugalommal maga elé hajtogatja és ünnepélyes mozdulattal, mint aki valami kiváló dologhoz fog, — leül rejtvényt fejteni

Feje fölött tornyosulnak az adóhátralékok, a ruhája is elnyütt, kopott, de azért ő rendületlenül hajol a fekete-fehér kockás papír fölé és e pillanatban semmi más nem érdekli, mint az, hogy melyik lehet az a 11 betűs északi ország, melynek a negyedik betüje.

Megmagyarázhatatlan nyugalom vesz erőt a különben ideges férfin, aki még csak az imént rendezett parázs botrányt amiatt, hogy a levesben több volt a só a kelleténél. Egyszóval ül és fejt.

Sokáig gondolkoztam ezen a jelenségen — mondom, — de soha nem tudtam egészen megérteni. Eleinte tömegőrületnek néztem, amikor közel tíz éve egy amerikai jóvóltából hozzánk is érkezett ez a láz. Az idő pedig robogott tova és a keresztrejtvényfejtés hívei, ha lehet megszázsorozódtak.

Mi hát a keresztrejtvény? Nem lehet megmondani. Ugy látszik narkotikum a fáradt idegekre, vagy könnyedén tanító segítőtárs. Vagy... mindegy, hogy mi csoda, fő, hogy könnyebbé teszi azokat a gondterhes időket, amelyek, reméljük mindhamarább elvonulnak fejük felől és egy szebb és boldogabb jövőben hálásan gondolunk a rejtvényre, amely megkönnyítette a „keresztet”, melyet viselünk.

Vajh' ki ő..?"

Raffaella egy évben született. Szülei nagyon szegény emberek voltak, ugyanarra, hogy már kora gyermekéveiben is magának kellett megélhetéséről gondoskodni. Később magához vette egy rokona, jószívű jámbor asszony, akinek támogatásával az erfurti egyetem hallgatója lesz és utóbb egy nehéz betegségéből felgyógyulva, fogadalmához híven, belépett az erfurti augustinusok rendjébe. 1507-ben pappá szentelték, később Böles Frigyes meghívására a wittenbergi egyetem filozófiai tanára. Élénk részt vett a hitéletben és 1517-ben nyíltan fellép a bünboesánattal való üzérkedés ellen s ugyanazon év október 31-én kifüggesztette 95 tételből álló tanait a wittenbergi vártemplom kapujára.

Ki ez?

Titokzatos körülmények között, egy hajótja alkalmával a La Manche-csatornában halt meg váratlanul. Mint német szülők gyermeke 1858-ban született Párisban. Az 1870-71-es háború kitörésekor menekültek a francia földről és középiskoláinak elvégzése után Münchenben, a híres Linde tanár előadásait hallgatta. Örök érdeme a motorteknika terén alapvető újításokkal megalkotott és róla elnevezett motortípus, amely rendkívül olcsó üzem és sok más előnye folytán az egész világon elterjedt.

Ki ez?

Kr. e. 470-ben született Athénben. A szobrász Sophroniskus volt az atyja, anyja pedig — bába. Athén utcáinak igen népszerű figurája volt, külsejével és furcsa mondókáival sokakat megnevetetett. Pedig ő volt az ókor egyik legnagyobb gondolkodója. Módszere a kérdés volt; magát tudatlannak tette s a beszélgetés végén kitünt, hogy az ő tudatlansága többet ér a mások tudásánál. Amikor Aristophanes egyik vígjátékában kifigurázta, jóízűen nevetett az író tréfáin. Hetvenéves volt, amikor azzal vádolták meg, hogy nem hisz az istenekben és az ifjuság megrontására törekszik. Birái halálra ítélték és bár módja lett volna menekülni, bámulatos nyugalommal, vidáman nyult a mérgepohár után. Még azt a szelid, áldott jó lélek feleségét sem sajnálta itthagyni.

Ki ez?

Atyja sebészorvos volt, aki őt is erre a pályára képpezte ki. A stuttgarti katonai akadémián tanulta az orvostudományt és 1780-ban ezredorvos lett. A katonai felsőbb írásból csak az orvosi művek kiadását engedte meg és amidőn engedély nélkül egy izben elutazott, hogy egyik darabjának premierjén résztvehessen, a fogdába került. De ezzel be is telt a pohár és röviddel utóbb Streicher barátjával, a zenésszel, ott hagyta a katonaságot. Mint drámairó volt a legnépszerűbb, de mint lírikus is, a világirodalom legnagyobbjai között a helye. Nagy hatással volt rá Goethe is, akivel benső baráti viszonyt tartott fenn. Költői ereje teljében és fáradhatatlan munkássága közepéből ragadta el a korai halál.

Ki ez?

Fontos! ✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖

16 fillér az ára
Szórakozás kincsestára
Melleste nincs szomorúság
✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖ Ez az IZÉ rejtvényujság!

A tuloldall keresztrejtvény szövege:

Dizsinfes:

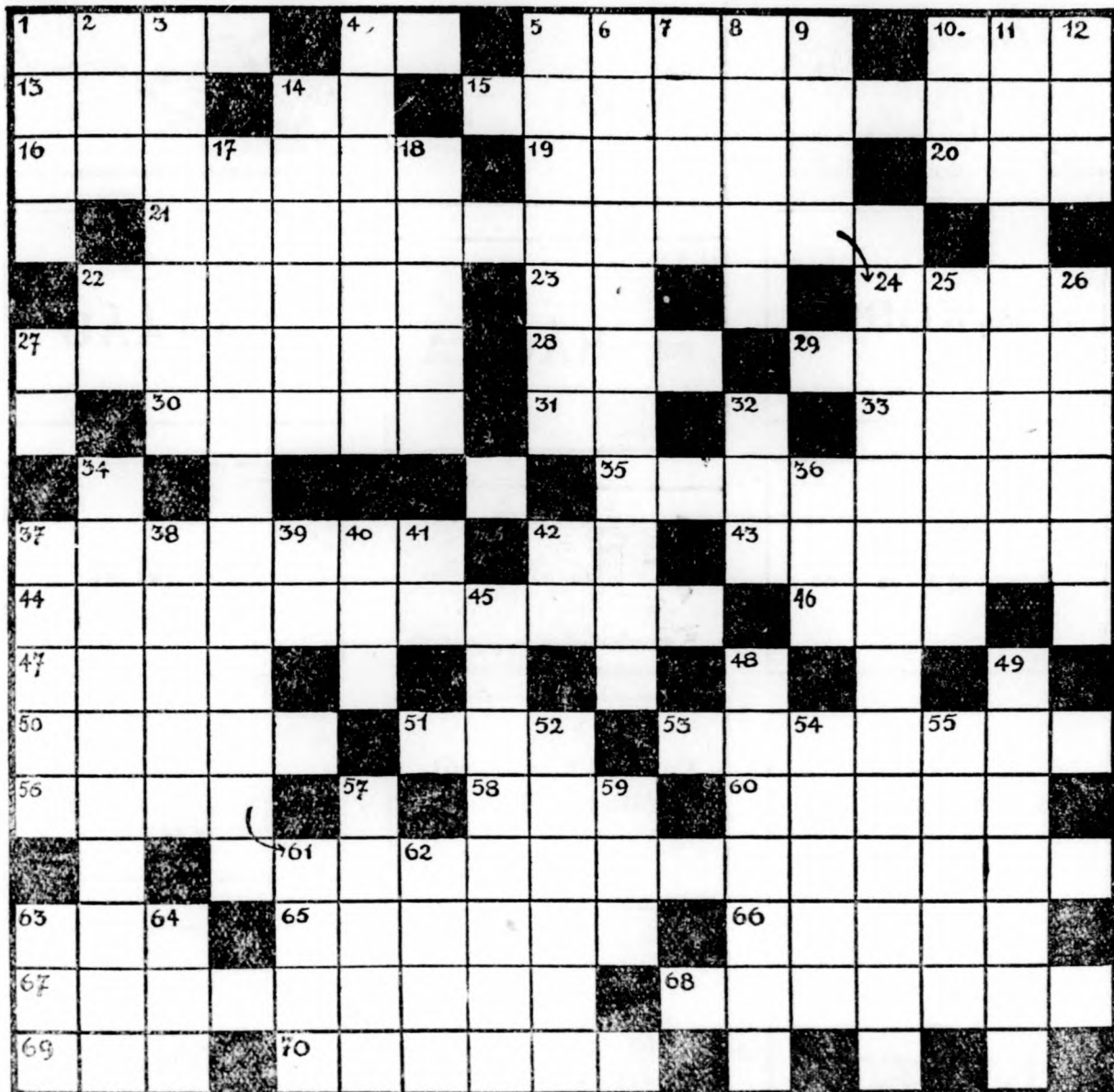
1. Ebben a keresztrejtvényben ez a definíció
4. Ragaszkodó természet
5. Gyóni Géza polgári neve
10. Ibolya beceneve
13. Ez lesz a vízből ha felforralják
14. A tantal vegyjele
15. Kisközség Zemplénben
16. Az akarni ige egyik alakja
19. Könyvkiadóvállalat
20. Mint — németül
21. Petőfi egy ismert költeményéből vett idézet, folytatása a 17. függ. sorban
22. Vándorkereskedő
23. Nota bene!
24. Kütüntetés
27. Értékelés
28. Nagy német cég rövidítése
29. Egyenes kard
30. Csonakféle
31. Izomszalag
33. Magyar és cseh város neve
35. Akkoriban csinálták Pesten Mata Hari nevéből ezt a tréfás anagrammát, amikor a Mata Hari-filmet adták
37. ...natura
42. Indulatszócika
43. Híres tenniszjátékos és bajnok
44. Szám — százon alul
46. Mező
47. Autómárka
50. Ez aztán már baj a keresztrejtvény — névelővel
51. Magyarul: hivatal
53. Beszögelet
56. Zuhan, lehull
58. Fals töf-töf hang
60. Teitenér, megsip
63. Légy üdvöz!
65. Herceg Ferenc egy alakja
66. Hegység a Felvidéken
67. Professzor
68. Ennyi pengő — nem kis summa
69. Magyarul: művészet
70. Hivatkozás

Függőleges:

1. Egyenlő
2. Taszit
3. Városka Észak-Szerbiában,
4. A 22. vízszintes más szóval és többesszámban
5. Hamburgi
6. Amikor a régi ismerős, barát stb. eltűnik
7. Merre?
8. Még ilyen cserkész is volt a Jamboreen

adatokunk

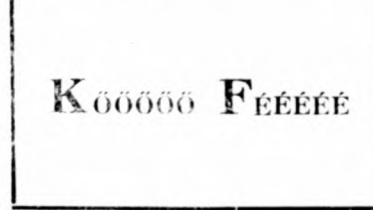
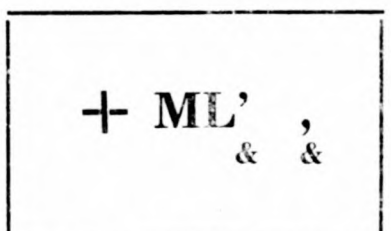
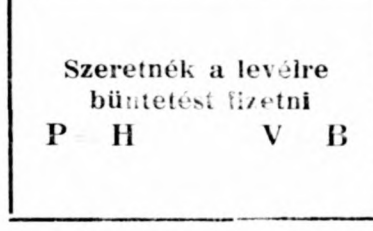
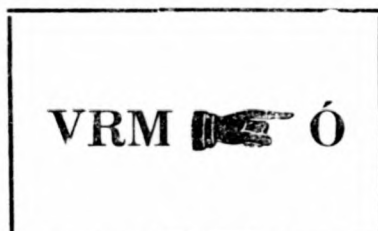
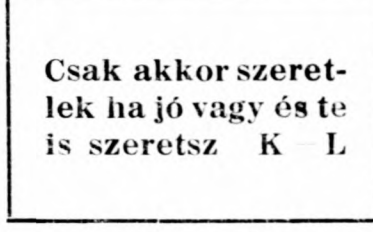
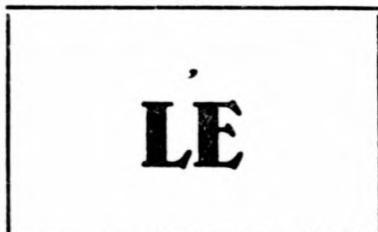
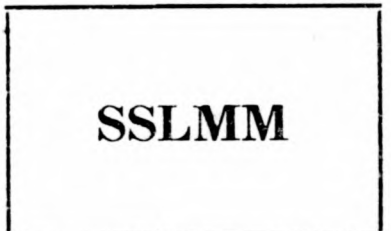
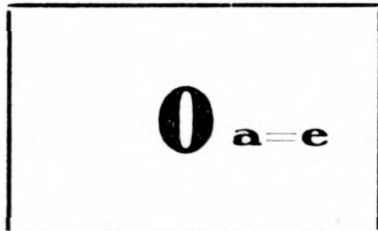
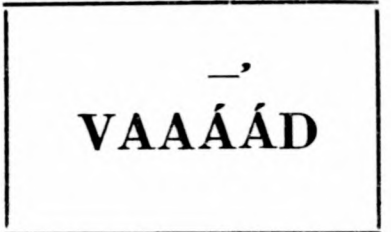
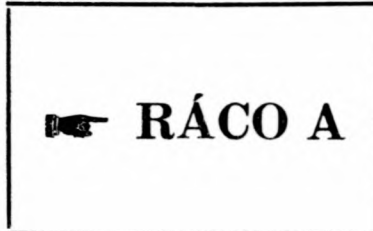
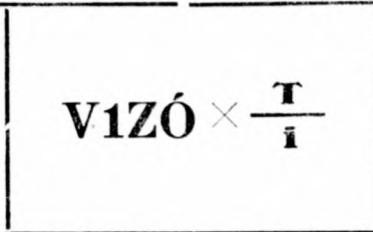

A nyilas sorok egy megzenésített Petőfi vers első két sorát adják.

9. ...sana in corpore sano	25. Tapadt	45. Hiába keres
10. Könyörgés az Istenhez	26. Juhfajta és gyapjúféle	48. Felszentel
11. Híres bécsi palota	27. Tág, laza	49. Lefolyik — szemünk előtt
12. Szláv nevek végződése	32. Hol? — Nem itt!	52. Befedé
14. Parancs tálalásra	34. Műszó a vasszerszámok szótárából.	54. Lehagyja versenytársait
17. A Petőfi-idézet második sora	36. Dallam	55. Nyelvtani műveletet végez
18. A gyermekbészlet budapesti egyetemi magántanára. Mellette van keresztnevénck (Aurél) első betűje is	37. Kérdés, hogy szomjas-e?	57. Nedvesít
22. H. E.	38. Férje: Erényi.	59. A haza mindenese
	39. A perc vége	61. Asztalos dolgozik vele
	40. Három egymásutáni betű	62. Kisközség Vas vármegyében
	41. December 23.	63. Menyasszony
	42. Tiltás	64. Kicsuszik a kezéből

KÉP- ÉS BETŰREJTVÉNYEK

A képrejtvenyek Schillinger Oszkár, a betűrejtvenyek pedig Molnár Béla ötetei

A rejtvény és az ember

IRTA: DR. GAJÁRY ISTVÁN

A lét- és fajfenntartási ösztönön kívül az emberek és állatok legnagyobb részében igen erősen ki van fejlődve a játékösztön is. A Természet pedig nem céltalanul oltott játékos vágyat az élőlényekbe. A gyermek és a növendék állat ügyességét, találékonyságát és erejét nagy mértékben fejleszti a játék, a felnőtteket pedig pihenteti és szórakoztatja. A szarvastehén nem ok nélkül kergetőzik alig párhetes borjával: játékosan fejleszti futóképességét és erősíti izmait maga tüdejét. A kutya, vagy farkas pedig, amikor három-négy hónapos kölyke szájából ki akarja venni a félig lerágott csontot s tréfás marakodással vonszolja a védekező és zsákmányát erősen tartó kis állatot százmétereken át, szintén nem csinál mást, mint fiának egyik legfontosabb szert, a fogazatát erősíti.

Az ember is gondosan igyekszik megválogatni a játékokat, amelyeket gyermeke kezébe ad, hogy ezek ne csak szórakoztatók legyenek, de egyúttal valamilyen irányban fejlesszék is a kis emberpalánta csirázó képességét. A játékok kiválogatása közben aztán akárhányszor maga is valóságos gyermekké változik és önfeledten játszadozik a karácsonni ajándékkul szánt meglepetésekkel. Ezen bizony a legtöbb szülő keresztülesik s ez nem jelent mást, mint hogy a felnőtt emberben is tovább él és erősen dolgozik a játékosztön.

A kártya, sakk, sport és a sportszerű társasjátékok nagy tömege mind az ember játék-vágyának kielégítésére szolgál. A hivatásától eltérő foglalkozás felüldíti szellemét és kedvét, az esetleges győzelem pedig, amellyel társán felülkerekedik, növeli önbizalmát. Ugyanilyen

üditő, hasznos és önértékfejlesztő szórakozás a rejtvényfejtés is, amelyben a diadalérzetet szintén a nehézségek leküzdése, a rejtvénykészítő gondolatának a kitalálása okozza.

Nem új ez a szórakozás. Három-négyezer éves históriák, mint a Turandot-, vagy az Oidipos-monda már tanuskodnak arról, hogy talányok akkoriban is voltak.

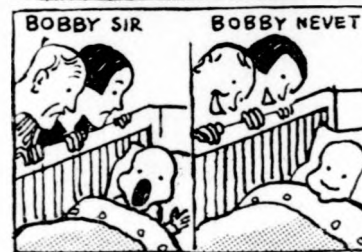
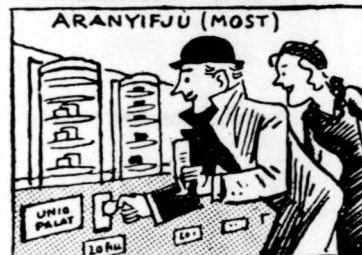
A rejtvénynek a kezdetleges formája, a találós kérdés, mind a napig fenn is maradt és szórakoztatva fejleszti a gyermekek és az egyszerűbb lelkek leleményességét.

Amidőn autót az írás-olvasás mind jobban elterjedt és a nyomdaipar fejlettsége folytán az olvasnivaló olcsóvá és a kevésbé tehetősek számára is hozzáférhetővé vált, bevonult a rejtvény a képeslapok hasábjaira. Eleinte egyszerűbb, majd mind komplikáltabb feladatok kötötték le az olvasók érdeklődését. Azokban az időkben, amikor az élet gondtalanabb és könnyebb volt, a rejtvény nem játszott nagy szerepet a szórakozás terén. A háboru előtti években például tulajdonrészt csak a gyermekek elméjének az élesítésére szorított.

A közel husz év előtt ráncszakadt világtasztrófa óta azonban mind jelentősebb lett a feladata a rejtvénynek az emberek életében. Gondüző narkotikumá lett ezernyi bajuk közepette és míg megfejtéseken törik eszüket, pár percre legalább megfelelnek az élet sok keserűségéről, amely körülveszi őket. A leleményt fejlesztő elmeélesítő játékból ma már szükségleti cikk lett, amely, ha nem is segít bajainkon, pillanatnyi enyhülést szerez s ezáltal fontos és hasznos szerepet tölt be életünkben.

HETI MŰSOR

SZ. RAJZAI

A tuloldali keresztrejtvény szövege:

Vízszintes:

1. Itália délnyugati félszigete
8. Gárdonyi Géza egy mulatságos figurája
13. Földterület — névelővel
14. Régebbi török sulymérték
16. „Azért” — kissé vidékies kiejtéssel
17. Fuss, hord az irhád!
19. Mind az egész — idegen szóval
21. Ruhán van (névelő előzi meg)
22. Annak a híres csufolódo debreceni deáknótának a refrénje, amit dehogy is volt szabad dalolni. Juszti is dalolták
24. Irén — becézve
25. Olasz névelő
26. Híres francia természet-tudós, a paleontológia megteremtője, tavaly volt 100 esztendeje, hogy meghalt
27. Vajdasági városka
28. Kikötőféle
30. Tizenkettő
31. Háziállat
32. Engem — idegen szóval
34. Csik
36. Borotvapenge-gyár
37. Uralkodót illető megszólítás
40. A rossz adós fizet ezzel
45. Egész közel hozzá...
46. Származás — más szóval
47. Fotografológéppel készül (Van egy kis defektje is, hogy hol, az a „végén” derül majd ki)
48. A diák kenyere
50. Az ilyen alkoholista vizet iszik
51. Az „F”-et, ha félhanggal mélyítik
54. Mint ige a „fér”-rel rokonértelmű
55. Francia névelő
56. Mindenki címe
57. Ugyanaz, mint: felejt
59. Jó hangulatban van
60. Üdülőhely Németországban
62. Kegyescélú tárgy
64. Ige
66. Római 1900
69. Hurokra került gonosztevők gyakran ezzel védekeznek
71. Az 54. vízszintes — mult-raggal
72. Az egyik napszaka francia neve
73. Kétszer ennyi — egy német író neve
75. Testrészt
77. Női név — az egyik ékezet elhagyásával
78. Eltűnt már örökre ez a jó öreg békebeli „készséker”

MAGASISKOLA

Egyszeregy

1.

$$\begin{array}{r} \square \square + \overline{16} \times \overline{2} - \overline{20} = \overline{60} \\ \square \square - \overline{2} : \overline{0} \times \square \square = \square \square \\ \overline{12} + \square \square - \overline{3} \times \overline{2} = \square \square \\ \square \square \times \square \square + \overline{62} - \overline{3} = \square \square \\ \overline{60} + \square \square + \overline{0} + \overline{5} = \square \square \square \end{array}$$

2.

$$\begin{array}{r} \square \square \times \overline{3} + \square \square - \square \square = \square \square \\ \square \square : \square \square - \overline{2} \times \square \square = \square \square 5 \\ \square \square - \overline{9} \times \square \square \times \overline{6} = \square \square \\ \overline{9} + \square \square - \overline{8} \times \overline{2} = \square \square \\ \overline{3} \square + \overline{5} \square + \square \square + \square \square = \square \square \square \end{array}$$

Az üresen hagyott kockákba helyezzünk 1—1 számjegyet oly módon, hogy a számtani feladatok elvégzése után az első vízszintes sor végösszege az első függőleges sor végösszegével, a második vízszintes sor végösszege a második függőleges sor végösszegével (és így tovább a harmadik és negyedik sor is) egyezzen, mert a végeredménynek úgy vízszintesen, mint függőlegesen egyezni kell. Minden kockába csak egy szám kerülhet. (A 0 mint magában álló vagy kezdő számjegy nem fordulhat elő.)

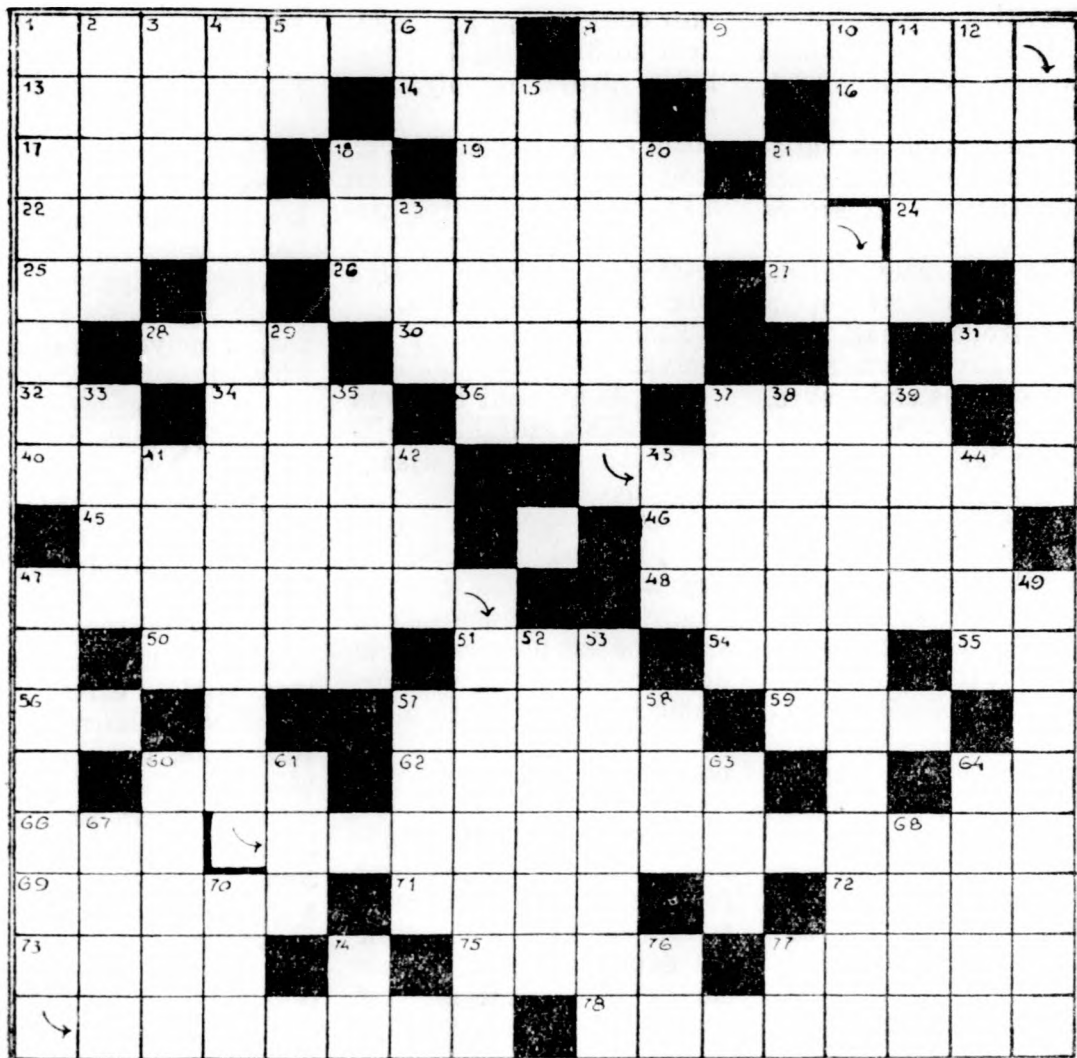
Függőleges:

1. Így hívták azt a nevezetes „igát”, amely alatt a rómaiak átterelték, megszügyenítésül, a vert ellenséget
2. Egyik nagy csapat kapusa
3. Mint ismeretes, a kedvese a hattyu volt
4. Egy közkeletű latin szentencia fordítása
5. Az ilyen öltözék mindenestre kényelmes
6. Ez a két magánhangzó egy mitológiai hölgy neve
7. A mérleg egyik oldala
8. Diáknóta
9. Cégforma — rövidítése
10. A tarlón terem meg
11. Földrészt
12. Egy szeszesimal német neve
16. Felvidéki város új nevén
18. Bányásszák
20. A végén a-val — finom valami

1933 december 24

Vasárnap délután

21. Török nagyur	43. Egy játszma a tenniszben	58. Vasutvállalat
23. Tesz — németül	40. Szeret? — szó sines róla	60. Dehogyan amoda
29. Igen gyorsan halad	47. Francia író, a „La garconne” írójának — öccse	61. Legyen — németül
33. Tenger	49. Ez legjobban a kancsalnak sikerül	63. Névutó
35. A gazda szokta tenni	52. Női név	64. Anna — becézve
37. Gyászol valakit	53. Nagy kikötőváros az Egyesült Államok csendes-óceáni oldalán; közel a kanadai határhoz	67. A slágerszám
38. Nyelvtani fogalom	57. Operáció a súlyosan sebesült nadrágon	68. Az egyik színes fajta a franciák tarka ármádiájában
39. Női név		70. Mulatóhely
41. Női név, de ékezet nélkül (burgonyát is neveznek így)		74. Számnév
42. Gyarmatáru		76. P. G.
		77. Kisebbrangu

Megfejtése a jövő számban...

AMIG EGY REJTVÉNYFEJTŐ
ELJUT ODAIG

IRTA:
**KARINTHY
FRIGYES**

Kedves Gál és Bokor mesterek!

Mint az IZÉ érdekes szerkesztői vegyék olybá, mintha Önöknek szólna alábbi panaszom és vallomásom, aminek ezt a címet is adhattam volna: Én és a rejtvényirodalom.

Mióta az eszemet tudom, rajongó híve voltam a rejtvényirodalomnak. Bámulattal gondoltam azokra a csodálatos emberekre, akik a rejtvényeket csinálják és igen büszke voltam rá, ha a megfejtők között szerepelhettem.

Az utóbbi években, mióta a világ legnépszerűbb lapjai egyre-másra hirdetik a nagy rejtvényversenyeket, rejtvényderbyket és Amerikában például ötvenezerdolláros kereszt-rejtvényversenyt is tartottak, más szempontok is izgatni kezdték képzeletemet. A régi könyv- és sós-borszesz-díjak kora lejárt; ma már autót, családi házat, helyes kis birtokot, életjáradékot és negyvenkettes ágyut sorsolnak ki

a nyerők között — előrelátó embernek, aki előtt nem közönyös saját és családja jövője, komolyan és szakszerűen illik foglalkozni ezzel a tudománnyal, mely szerencsés esetben alkalommal kecséget biztos egzisztencia megteremtéséhez — a többi pálya még ennyire se biztos.

Elhatároztam, hogy komolyan munkához látok.

Tanulmányozni kezdtem a helyi és külföldi rejtvényujságokat és ujságrejtvényeket. Megpróbáltam olyan egységes elvet találni, amelynek alapján úgy a szerkesztés, mint a megfejtés általános kulcsa kezembe kerül s már-már úgy rémlett, otthonosan tudok mozogni abban a labirintusban, ahol a szó képet, a kép pedig szót jelent.

A legnehezebb problémákat játszva, ránézéssel fejtettem meg, elképesztve a nehézfejúeket, akik kétségbeesve kérdezik az embertől: „te, mi az, hat betű, a szoba közepén áll,

esznek rajta és a vége: sztal.“

A végén ott tartottam, hogy nem is kellett rejtvénynek lenni az ábrának ahhoz, hogy megfejtsem. Egyszer egy rejtvényszerkesztő nevetve mesélte nekem, hogy kifogyván az anyagból, lapzártakor leadott egy közönséges rajzot, amelyet valamelyik külföldi lapból vágott ki

és amin nem volt semmi más, csak egy ház. Gondolta, majd utóbb kitalál valamit megfejtés gyanánt. De teljesen fölösleges volt törnie a fejét, a megfejtők ezrei közül akadt vagy harminc, aki fölfedezte, hogy a házon véletlenül nem volt képmény rajzolva és beküldték a megfejtést: „*Kemény Simon*“. Ekkor támadt az a gondolatom, hogy rejtvényt nem is kell szerkeszteni, — a világ minden tárgya és rajza és ábrája rejtélyessé és problematikusává válik, ha nem annak nézem, ami, hanem valami titkos tervet és összefüggést tételezek fel mögötte — (mellékesen, a világ legegyszerűbb és átlátszóbb jelenségét, a nőt is, ezen az alapon tette meg rejtélynek a filozófia, holott a megoldás oly egyszerű: négy betű vízszintesen,

...vasárnap reggel a

BUDAPESTI HIRLAP

rejtvénySPORTJÁT fejtse meg!
25 értékes nyeremény

négy betű függőlegesen s kész a kereszt, amit a férfinak hordani kell.)

Meg vagyok győződve róla, hogy kitűnő rejtvény- ujságot tudnék kiadni, bármelyik természetrajzi könyv ábráinak egyszerű leközlésével — mindegyikre kapnék megfejtést.

Tessék, mondtam és elővettem egy képes külföldi lapot.

Az első képen ember lógott a fáról.

Hogy ez mi, mint rejtvény?

Nagyon egyszerű. Csak egy „ü” betűt kell belehelyettesíteni és feltenni, hogy az illető-

nek fiai voltak.

Megfejtés: *apacsing*.

Egy másik képen nem volt látható az illető arca, utána egy „t” betű következett. Megfejtés: *Simon Arzt*.

Aztán egy erdő, amit árviz öntött el — vaddisznók álldogáltak a pocso-lyákban.

Megfejtés: *minden lében kanál*.

Másik kép Apponyit ábrázolta a genfi konferenciáról készült pillanatfelvételen, amint a büffében jóízűen falatozik.

Megfejtés: *Albertfalva*.

Még könnyebb volt a dolgom, ha magyar lappal dolgoztam. Itt a szavak is érvényesültek.

Akármelyik sort akármelyik novellából vagy

versből kiemelek és rejt- vénynek tekintve, megfej- tek.

Például egy sor egy pár- beszédből:

— Elviszem.

Megfejtés: *elvi szem- pont*.

Valamelyik versben a következő rimet fedeztem fel:

... surányi,
... murányi.

Megfejtés: *rimamurá- nyi*.

Másutt azt mondja a novella hőse:

— Vigye vissza ezt a tortát.

Megfejtés: *retorta*.

Egy versből:

„Te, aki olvasod óh és én, aki írom...”

Megfejtés (az óhból csak a „h”-t tartva meg *„tehén”*).

Aztán ez volt leírva:

P. 15, P. 20, P. 45... majd kép következett, melyen a Gyermekvédő Liga egyik női alkalmazottja betegápolási díjakat oszt ki.

Megfejtés: *három árva sir magában*.

(Ehhez a megfejtéshez külön magyarázat kell; illetve a megfejtést is meg kell fejteni. Az illető nőt Vas Irmának hívják, mint azt sikerült megtudnom és a „gában” szokásos rövidi- tése ennek a szónak: ligá- ban.)

Mert, ha igaz Hamlet mondása, hogy nincs jó és rossz, csak gondolkodás teszi azzá, az is igaz, hogy nincs titok és megoldás, csak az elemző értelem számára.

Már-már tökéletesnek hittem magam, amikor ez történt.

Valaki feladta nekem a következő rejtvényt:

Kas saison ka.

Három hétig törtem a fejem.

Nem tudtam megfejteni, hiába próbáltam a „saison” szót „évad”-nak magyarul, „season”-nak angolul és „Jahreszeit”-nek, németül alkalmazni.

Belebetegedtem a dologba.

Egy napon ötéves unokaöcsém, aki akkor tanult olvasni, meglátta jegyzeteim közt és silabizálni kezdte.

És egy félperc alatt elolvasta, magyar nyelven, így:

„Kassai sonka.”

Azóta nem fejtek többé rejtvényt.

Kétoldalas szenzációs rejtvényrovat

az

übiláris karácsonyi számában
Értékes nyeremények

Ara: 20 fillér

A tuloldali keresztrejtvény szövege:

Vizszintes:

1. Elcsip — tréfás szóval
5. Betöri az ablakot
10. Csónakféle
15. Elad
16. Az IZÉ is ez
17. Székely nemes
18. Rátípor
20. Ismertnevü
21. Nemesi jelvény
22. Tisztítószert
23. Otthonias, bensőséges
24. Angol sörféle
25. A „Peleskei nótárius” bozorkányának keresztneve
26. Személyedet
27. Összevont alakja: im
28. Reája — rövidebben
30. Egymást előző betük az ábécéből
31. Étlenül néz
32. Nagyszülő
36. A kutya teszi a vele „kukoricázóval” — még a jobbik eset...
39. Mascagni operettje
40. Dörzsölésre elektromossá válnak
41. Kettősbetű
42. Az utolsó mássalhangzó
43. Bizonyos időszakokban a hold
44. Duplán: német író
45. Szintén
47. A közmondás szerint mind Rómába vezet
48. Körut — rövidítése
50. Potyognak a könnyei
52. Német matematikus, fizikus és csillagász (1777—1885), Bolyai Farkas ifjúkori barátja
55. Fahéj
57. Felszentelő
60. Esküszöm az..., az ég Istenére! (Petőfi)
61. Import
63. Magyar és cseh város
64. Maurice Leblanc regénye
65. Amerikai egyetemi város
66. Ujjászületik
67. A hónap közepe
68. Beteg — más nyelven és fonetikusán

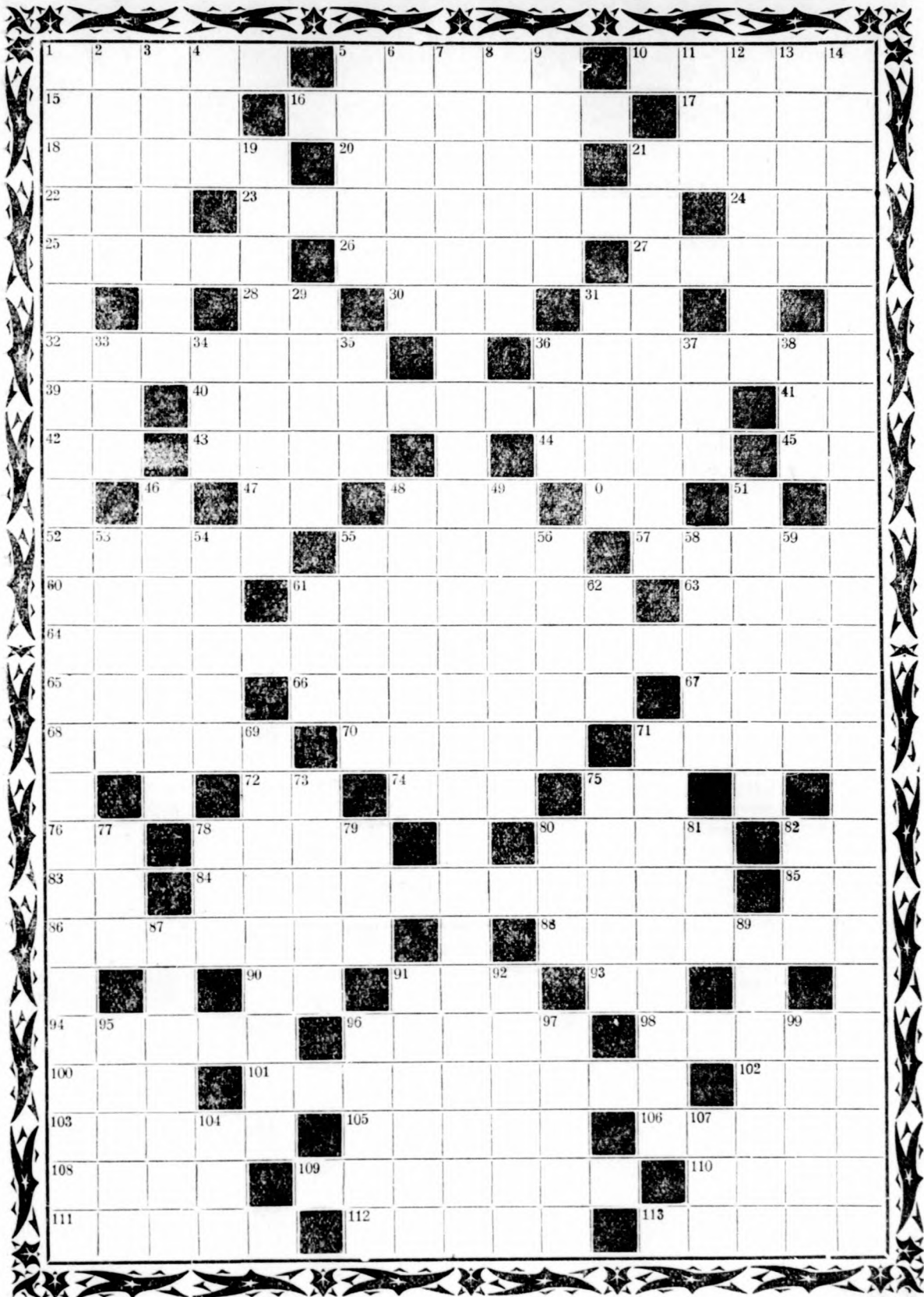
70. Ráma
71. Pofon — másképen
72. Lám!
74. Örült — angolul
75. Feltételes kötőszó
76. Elea
78. Magasba helyez
80. Zsiger
82. Evangélikus
83. Balaton
84. Ószeres — finoman kifejezve
85. Ámbátor
86. Egy fogalom a halhatatlansággal
88. Forrásmunka szerzője az ősmagyarok élet-, had-, stb. viszonyairól
90. Mennél messzebbre!
91. Káliumklorid képlete
93. Mutatószócska
94. Teremt, létesít
96. Magyar rajzművész
98. Gyere le!
100. Elő-Indiában van
101. A legnagyobb naturalista regényíró teljes neve (Pérez, Nana stb.)
102. Leszek — latinul
103. Város Nyugat-Flandriában. A világháborúból ismeretes
105. Sirásra kényszerít
106. A magyar uralkodó — ahogy még régebben írták
108. Sajtjáról nevezetes magyar helység
109. Belehajít
110. Német író
111. Kató becézve
112. Magyar hercegprimás volt
113. Gyér pusztai település

Függőleges:

1. Egy ismert Arany-idézet
2. Az egyik muzsa
3. Összehuzza magát
4. Mars!
5. Behatással van rá
6. Előfordul a világitógázban is
7. Egy sor Eötvös József „Bucsu” c. költeményéből
8. Ennivaló

9. Harun volt a másik neve
11. Biztatás
12. Csirkefogó
13. I. Lipót korában a kamarilla egy befolyásos tagját hívták így
14. Ismert sláger
19. Az egyiptomiak szent bogara
21. Egyszerű iparosember
29. Beteg
31. Palatinus
33. Zenei hang
34. Még — angolul
35. Feminista lap
36. Capek színműve
37. Orosz folyó
38. Olivér
46. Takarítómunka
48. Személyem leszámításával
49. Jómagadtól
51. Kínai templomok
53. Kiálló fog
54. A kénnel rokon elem
55. Nagy tengeri halak
56. Rakat
58. Magas török cím
59. Teréz beceneve
61. Kifakadásféle. (Inkább tessék beírni: baf!)
62. A részvénytársaság angol rövidítése
69. Könyörületes
71. Számítatlan festmény tárgya
73. Aki ma erre képes, az igazán ügyes
75. Ókori görög fizikus
77. Móric
78. Nagyközség Heves vármegyében
79. Az olasz pénz (lira italiana) rövidítése
80. Erődítés
81. Az egyik évszak
82. Szigligeti keresztneve
87. Bizonyos egység — az arany finomságát illetőleg
92. Rebellis
91. Híres amerikai uszó
92. Rebellis
95. Titokban
96. Hírzer
97. Határállomás
99. Pl. balfelé
104. Germán istenség
107. Fohászzkodó

ÓRIÁS KERESZTREJTVÉNY

Az elvarázsolt kastély

BOKOR LAJOS ÉS GALGÓCZY MÜLTÁSÁGOS SZÍNHÁZI REJTVÉNYREVÜJÉ

Az IZÉ t. szerkesztőinek,
Budapesten.

Tisztelt Uraim!

Önöket, mint közismert rejtvénybarátokat, szívesen látom holnap este 9 órakor, Fő-utca 179. számú palotámban egy kis teával és egyebekkel egybekötött szives tereferére.

Budapest, 1933 december 7.

Kitünő tisztelettel

kenesei KOROSKO FRIGYES ny. cs. és kir.
altábornagy megbízásából:
Szátyár titkár.

Esti postabontás után Bódy mester, a szerkesztőség érdemes altisztje áhitatos képpel ezt a cimeres papíron irt, pár soros levékkét tette le az íróasztalra.

Hozzá vagyunk szokva a legszébb iparművészeti alkotásokhoz beillő megfejtésekhez is, első pillanatra tehát nem hatott meg bennünket különösebben kenesei Korosko Frigyes ny. cs. és kir. altábornagy levele. Az egészben az volt főleg feltűnő, hogy a valamikor jobb napokat is látott Bódy mester átszellemült tekintetét pillanatilag sem vette le a merített papírosból készült boritékról. A nagy áhitat nyitja abban rejlett, hogy Bódy mester a világháborút, mint cs. és kir. örvetető küzdötte végig és nem volt nap, hogy erre a körülményre valamilyen formában célzást ne tett volna s kitörölhetetlenül élt benne a feljebbvalói és különösen az aranygallér iránt érzett határtalan tisztelete.

Egyszerűen az egyébként szófukar Bódy barátunk a következő megjegyzéssel tette elének a levelet:

— Hova jut a világ, ha már a generális urak is rejtvényt fejtenek?

(N. B. Amennyire lelkesedett a katonaeletért, annyira megvetett mindent, ami csak rejtvényvel kapcsolatos.)

Igy történt, hogy a megtisztelő meghívásnak eleget téve, december 8-án este néhány perccel 9 óra után becsöngettünk a Fő-utca 179. számú palota kapuján. Éktelen kutyaugatás hallatszott a csengetés után és ebben a pillanatban a kapu homlokzatán egy pirosfényű táblácska gyulladt ki ezekkel a furcsa, értelmetlen betűkkel:

K V K N M

— Mit jelenthet ez?

— Hogy mit jelent? Nem-e egy rejtvény akar lenni?

— De bizony! Olvasd csak össze. Ká-vé-ká-n-em, vagyis Cave canem! Magyarul: őrizkedj a kutyától.

— Hallod, ez nem is rossz, de a mi cs. és kir. barátunk, először megköthette volna a kuttyáját, másodszer pedig — megtanulhatott volna magyarul. Tudniillik, az ékezeteket teljesen figyelmen kívül hagyja.

További elmélkedésre már nem igen volt időnk. Csoszogás

hallatszott belülről és mi néhány pillanat múlva a kapun belül voltunk.

Itt kezdődik Az elvarázsolt kastély története. El fogjuk mesélni azt a sok felejthetetlen élményt, amelyben ezen a titokzatos görbe estén részünk volt.

Jóformán időnk sem volt arra, hogy körülnézzünk, amikor a fényesen kivilágított előcsarnokban egy szmokingos, meglehetősen bőbeszédű urral találtuk magunkat szembe, aki, hogyha a szokásos bemutatkozást netán el is mulasztotta volna, a hadarása elárulta, hogy Szátyár titkár urhoz van szerencsénk.

— Háromszor háromszázharminchárom, plusz egy bocsaérát, kedves uraim, hogy az utcaseprő megvárakoztatta Önöket, de bizony gyakran találjuk őt Edison Tamás, ám higgyék el, tárogató alig van éber...

— Te Gyurka gyerünk innen! Itt bajok vannak!

— Ugyan kérlek, ne törődj semmivel, hisz' egész értelmesen beszél.

— Ezer bocsánatot kér, hogy a portás, aki oly alvó természetű, megvárakoztatott bennünket. (Utcaseprő = portás, tárogató = kaput tárogató, Edison pedig ugy-e „Alva” Tamás.)

Szátyár titkár ur egyébként észrevehette beszéde fölötti megdöbbenésünket és most már érthetőbb nyelven magyarázta meg nekünk a következőket:

— Uraim, Önök talán egy kissé bolondnak néznek engem, de tudniok kell, hogy én a világ legfanatikusabb rejtvénykedvelőjének állok szolgálatában, aki nyugalmazott altábornagy létére különben a színhá-

hogy e kellemesnek induló es-
ténk emlékére ennek az új
rendszerű keresztrejtvénynek
„Copyright”-ját ezennel átru-
házzam Önökre, csak vigyázza-
nak rá, nehogy elemeljék, mint
ahogy Harmath Imre, a kiváló
operettlibrettista mondja: Pes-
ten divat minden új ötletet el-
lopni. Jól vigyázzanak, nehogy
egy járjanak, mint én ezzel a
képpel, — és a falra mutatott
— ez is az én specialitásom
volt és most már alig van lap,
amiben ilyesmit ne lehetne lát-
ni. Az egész annyiból áll, hogy
a pontoskákkkal megjelölt ré-
szeket be kell feketíteni és —
itt például — egy kiváló ma-
gyar színművész arcképe ala-
kul ki.

— Ilyesmit az IZÉ is közölt
— mondtuk.

— No nem egészen ilyen
volt. Ezeknél a rajzoknál az az
érdekes, hogy a befeketés
után az illető színész vagy szí-
nésznő fényképszerűen jelenik
meg. Különösen jól hat, ha
messziről, vagy ha esetleg hu-
nyorítva nézik.

Valóban igaza volt ebben
Korosko barátunknak, mert
hasonló jól sikerült portré volt
a másik kép is.

Annyit máris láttunk, hogy
gyakorlatunk legelmébbébb mű-
kedvelőjével hozott össze a sors
bennünket.

Mielőtt folytatnánk ebben a
füreska kastélyban tett tapasz-
talataink leírását, egy kellemes
bejelentéssel örvendeztetjük
meg olvasóinkat. Szeretnénk,
ha az olvasó, ami kellemes él-
ményeinkbe szintén beleléne
magát és mintha velünk együtt
látott volna itt mindent, ezen
a decemberi estén, mert ilyen
módon mindenki ellenőrizheti
is, hogy mennyire jártas a
rejtvényfejtés tudományában.
A szórakozáson kívül az IZÉ
szerkesztősége

mindenkit,

aki „Az elvarázsolt kastély”
50 rébusának legalább felét,
vagyis 25 rejtvényt megfejt,
jutalomban részesít. Nem tu-
dunk házakat adni, nem ígé-

rünk lehetetlenségeket, hisz
óriási számú megfejtésre van
kilátás. Éppen ezért különbsé-
get sem akarunk tenni olvasó-
get sem olvasó között. Aki 25 mű-
vészt felismert, megkapja tőlünk
„Az elvarázsolt kastély”
színész és színésznői galériá-
jának autogrammos fényképét.
(Minden megfejtő egy-egy ké-
pet.) A megfejtéseket a revü
befejezése után.

egyszerre kell beküldeni

Most pedig folytassuk ott,
ahol elhagytuk.

Most vehettük csak jobban
szemügyre azt a termet, ahol
voltunk. A képek, szőnyegek,
drága butordarabok, csillárok,
még a tapéta is úgy készültek,
hogy valamilyen vonatkozásban
voltak rejtvényekkel. Nem sza-
bad elhallgatnunk, hogy a
frappáns hatást sokhelyütt
tompította az a körülmény,
hogy a rejtvények ötietei kö-
zött egy-egy régebbit is lát-
tunk, de ne felejtjük el, hogy
Korosko kegyelmes ur nem volt
mai gyerek, aki ezt a szenvedé-
lyét már évtizedek óta izzó és
gyűjteményében találkoztunk
— bocsánat a kifejezésért —
ócskaságokkal is.

De menjünk szépen sorjába.
Egymás mellett, a szoba egyik
sarkában három kép volt.

Az első egy végtelenül bájos
— majd azt mondtuk: cuki —
operettprimadonnát ábrázolt.
(Minden egyéb kommentár nél-
kül.)

A második kép szaggatott
vonalakból állott. Nyilván az
adta hozzá a megfejtést, hogy
a hiányzó részeket össze kellett
kötni.

A NYELVTUDÁS — AZ ÉRVÉNYESÜLÉS KULCSA

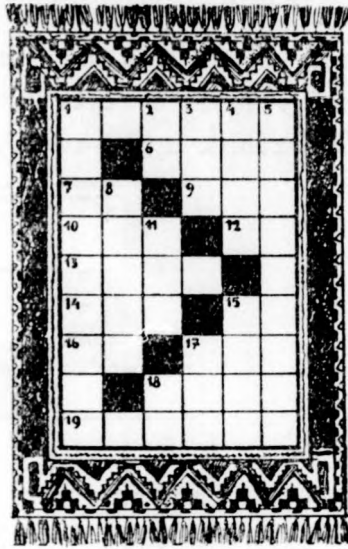
Tanuljon **a durium** beszélőkönyvei
utján

Eddig megjelent a francia és az angol nyelvtanfolyam. A 6 kötet ára P 24.—

A durium zenelemezein megjelentek az összes slágerek. — Kaphatók
mindenütt. Ara P 1.95

Kérjen prospektust. Vezérképviselet: VII, THÖKÖLY UT 2. Telefon: 345—16.

Egy szőnyeget pillantottunk meg ekkor a földön.

— Egy szöveg már volt hozzá, — folytatta Koroskó — de nekem nem tetszett, azért iratok hozzá ujat. Nézzék csak kérem — szolt egy papirlapra mutatva, melyet zsebéből kotorászott elő — a kérdőjelek egy-egy művész vagy művész-nő nevét jelentik.

Díszintés :

1. ?
6. Okoz
7. Német igen
9. Névtó
10. Olgácska
12. Szikra monogr.
13. Perl anagr.
14. ?
15. U. L.
16. Jegyez
17. E. R. I.
18. Telefon
19. ?

Függőleges :

1. ?
2. Görög betü
3. Orosz folyó
4. Megye
5. ?
8. ?
11. Valuta — fordítva
15. ?
17. Egy — németül
18. Gyermekek

Ahogy a szöveg elolvasásával végeztünk, egy szenzációs dolog kötötte le a figyelmünket. Ugyanis...

(A jövő héten folytatjuk.)

Mig végül a harmadik Rátkai Marcit ábrázolta ebben a furcsa helyzetben.

A félig nyitva hagyott ajtón keresztül egyszerre csak megpillantottuk Szátyár titkárt, amint a szomszéd szobában az íróasztal mellett, valami lélekemelő munkába temetkezett.

— Mit csinálhat ez az ember ilyen elkéseredetten — fordultunk Koroskó altábornagy felé, Szátyárra mutatva.

— A legujabb szőnyegem szövegét készíti — mondta házigazdánk, bajusza alatt hamiskásan mosolyogva.

— Hát az meg mi lesz? — kérdeztük szinte egyszerre.

— Tudniillik, ha az urak

...a legujabb szőnyegem szövegét készíti.

észrevették, nálam még a szőnyegek is rejtvények. Ime, — mutatott lába alá — ez az a darab, amit Szátyár megszövegesít.

IZÉ MINDENÜTT!

Pólya Tibor rajza az IZÉ számára

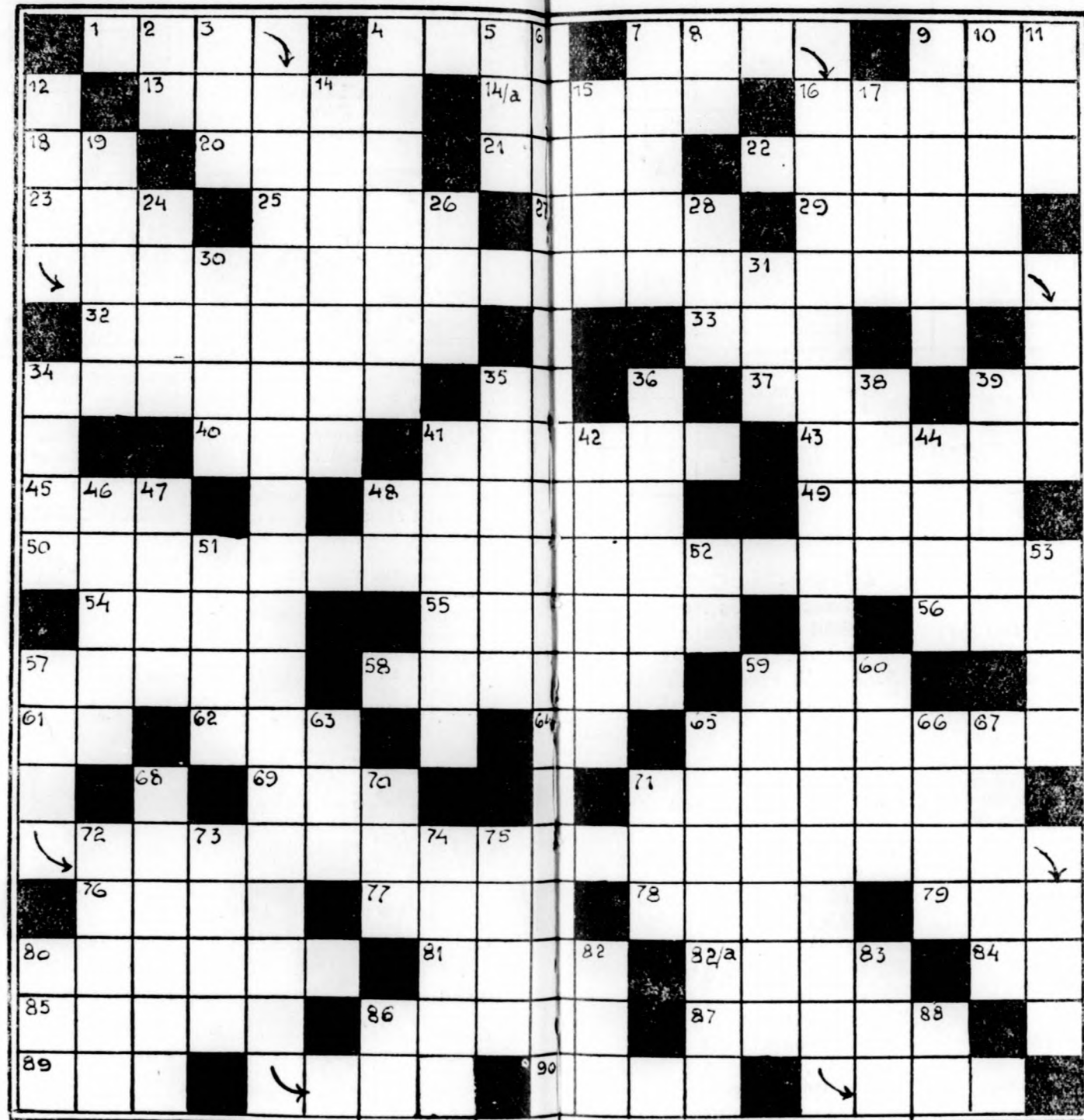

Igen régi tapasztalat már,

HOGY

a keresztrejtvények kedvelőinek hatalmas táboraiban nagy számmal vannak olyanok, akik abban lelik a kedvü-
ket, hogy minél nehezebb rejtvények megfejtésén szórakozhassanak. Ezcknek az ingyenceknek holmi csipcsup kis
rejtvényecske, amelyet percek alatt játszi könnyedséggel az ő jelszavuk... Karácsony van és mi a fejtők
végeznek ki, nem kenyerük, Nem a könnyűség, hanem **A NEHÉZSÉG** e rétegének ime, egy kis krisztkindlivel szolgálunk
Egy jó nehéz keresztrejtvényvel. Ez a rejtvény kifejezetten az ugynevezett "tavasz rókáknak", öreg rutino-
soknak készült és a meghatározások úgy vannak megszerkesztve, hogy a sorok nagyobb részére ne egykönnyen **JÖJJÖN RÁ** az ol-
vasó.

VIZSZINTES: 1. Petőfi-idézet. 4. Egyesület. 7. Közmondás és egyben praktikus tanács is. 9. Ritka ember, aki nem ilyen, bár van aki tagadja. 13. Mandulaszemű kis nőcske és előtte a — névelő. 14/a. Nő is, ásványviz is. 16. Volt egyszer egy muzsikus, aki — itt vásárolt zongorát. 18. Azonos betűk. 20. Innivaló. 21. Iparüzem. 22. „... ellen kisasszony szedjen” — IZÉ-t. 23. Becézett leánynev. 25. Szülő. 27. Baj, baj, de talán Pöstyén segít rajta. 29. Bibliai alak, — mindjárt az elején. 32. Ez volt a neve a Balkán hegységtől délre eső tartományoknak. 33. 48-as tábornok. 34. Az ugynevezett nehézipar egy ága. 35. Egymással szomszédos két betű. 37. Ókori nép. 39. Még használatlan. 40. Egy szomszédnép nevének — mássalhangzó. 41. Wallis svájci kanton főhe-lye. 43. Az egyik Balkán-állam váltópénze. 45. Görög betű. 48. A „Parlez moi d'amour” című dalsláger zeneszer-zője. 49. A papa Mórckáéknál. 50. Egy nem éppen közkeletű, de jóízű kiszólás. 54. Ezzel vége is a partinak. 55. Falu Nógrád megyében. 56. Ilyen ez a mos-tani időjárás. 57. Német folyó. 58. Az teszi, akinek már elege van. 59. Lásd 37. vízszintest. 61. Helyrag. 62. Ige pa-rancsoló módban. 64. Volt miniszterel-nök monogramja. 65. Nagyváros Brit-Indiában (Az s helyett sz van, tehát — fonetikus). 69. Kenyérre is kenik. 71. Rokonértelmű a „termő, tenyésző” szók-kal. 76. Írásmű. 77. Falu Borsodmegyé-ben. 78. Zöldszin. 79. Király, idegen szó-val, de fonetikus. 80. Földrajzi meg-határozás. 81. Ismerünk ilyen kozákokat is. 82/a. Egy már régen megszűnt napi-lap címe volt. 84. A 71. vízszintes köze-pe táján van ez a két betű. 85. Viváshoz kell. 86. Elválík. 87. Német tagadószó. 89. Van egy ilyen tó is, Nyíregyháza tá-ján. 90. Megszólítás.

FÜGGŐLEGES: 2. A 13. vízszintes magánhangzó. 3. Azonos betűk. 4. Rö-vidítés hatóságok címében. 5. A Dunába torkolló folyó. 6. Ismét egy kis közisme-retlen szólás. (Hasonlatos ahhoz, hogy egyhuron pendülnek.) 7. A tőzsdén bi-zony gyakran van erre példa. 8. Kötő-szó. 9. Vadászkiáltás. 10. Női név. 11. Dunamenti város. 12. Vörösmarty egy versének két végsora, — ez és az 57. függőleges sor. 14. Nemcsak az étel, a hangulat is lehet ilyen. 15. Az élet egyik legszebb eseménye. 17. Vala-mikor a VAC-ban, utóbb a Hungáriában játszott. 19. Női név. 24. Ez is női név, de tekintve, hogy ebben a kis zugban már egy egész kis hölgykoszoru szor-rong, ezt eláruljuk: Ilus. 26. Ugyanaz, mint a 25. vízszintes — majdnem. 28. Ennivaló, de négylábuak számára. 30. Az északi mitológiában az ósírás, akit Odin és fivéréi megöltek. Testéből lett a föld, véréből a tenger, csontjaiból a hegyek s koponyája az égboltozat. (Ret-tenetes egy eset!) 31. Tiltószócska. 34. Felszólítás — maradásra. 35. Használ-ják festékül is. 36. Egy ismert szalon-zenekar vezetője. 38. Szobra van a Du-naparton. 39. Réti növény. 41. Közis-mert belvárosi cég. 42. Hatalmas, irtó-zatos erejű. 44. Egyiptomi isten. 46. Mi-niszter. 47. Zsiradék. 48. Autógyár kez-dőbetűi. 51. Tűzhányó. 52. Angol elül-járó szó (nál-nél). 53. Az „üt” ige egy alakja. 57. Lásd 12. függőlegest. 59. A XIV. században élt sienai festő. 60. Ma-gyarul: huzal. 63. Exotikus állat. 65. Olasz város — német neve. 66. Egy hó-nap a zsidó naptárban. 67. Zengzetes, csengő — latin szó. 68. Szintén szobra van Budapesten. 70. Egymásután követ-kező három betűje az ábécének. 71. A 6. függőleges ötödik, tizenegyedik és ti-zenkettedik betűje. 72. Látomány. 73. Örlemény. 74. Magyar író. 75. A Ma-gyar Földhitelintézet vezére, felsőházi tag is. 80. Azonos betűk. 82. Helyhatá-rozó. 83. A fotográfiát régebben így kezdték írni. 86. A 17. és 19. sorok kez-dőbetűi. 88. T. R.

Jó mulatást!

Csak a páraflanok!

Rizárólag rutinos fejők részére készült ez a kis rejtély.
Ugyanis a páros szám meghatározások hiányoznak

A röpkedő kicsinyke lelkek oly sokan dongnak a világban, mint a szunyogok; de vajjon hol van az ember, aki elhinné magáról, hogy közük tartozik?

(Katona)

Mindenki annyit ér, ahogy Betölti hivatását.

(Arany János)

A távollét vagy a szerelme öli meg, vagy a szerelmet.

(Quitard)

A nő a férfitől erőt vár. So-hase bizd a döntést a nőre. So-hase kívánd ezt tőle. Ez a legnagyobb kegyetlenség.

(Mrs. H. Dudeney)

Aki a politikában fenyeget anélkül, hogy le is sujtana, könnyen sebesíthető.

(Lamartine)

A történelem fejedelmek számára pompás mester, csak az a baja, hogy nem egyszer kissé figyelmennek a tanítványai.

(Engel)

Mindenki csak azt szereti olvasni, ami már némileg megszokott előtte; az ismertet kívánja más alakban.

(Goethe)

Az ember jellemét legjobban lehet megismerni pénzdolgokban, ivás közben és ha — dühös.

(Talmud)

Sohase vásárolj haszontalan holmit csak azért, mert olcsó.

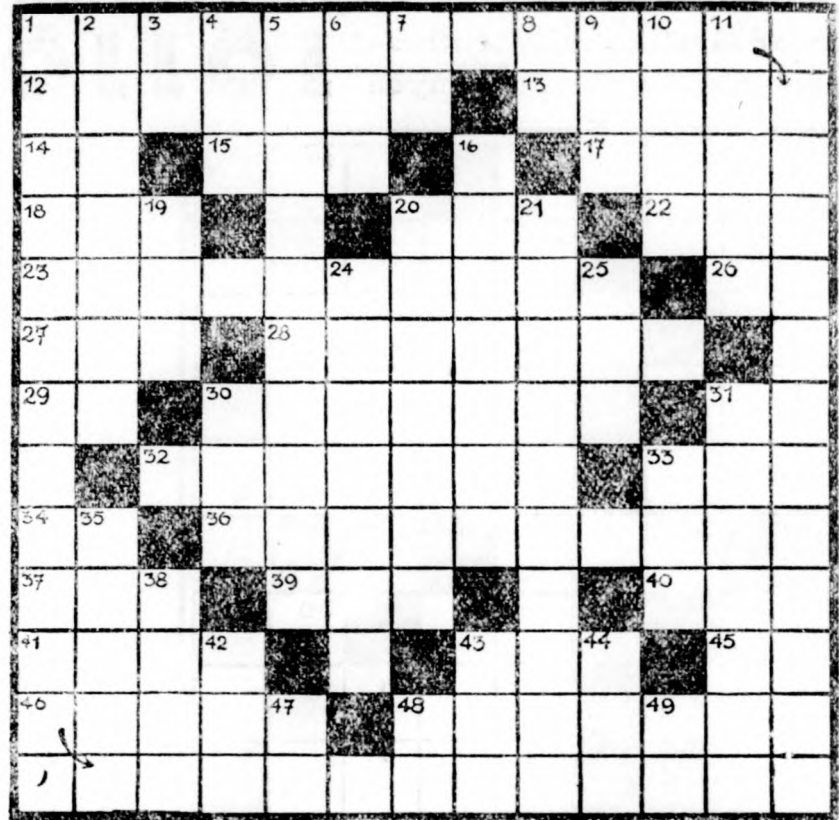
(Th. Jefferson)

A helyes társalgás legfőbb szabályai közé tartozik: önmagáról majdnem mitsem beszélni.

(Balzac)

Mindenki csak önmagára számíthat biztosan.

(Schiller)

Vizszintes:

- Petőfi szólítja meg így barátját, Kerényi Frigyes, hozzáírt költeményében
- Ajtót jól kinyit
- Kérdőszó
- Pesti szó
- Szerelemnek egymás-közi bizalmas levelezésénél kitűnően be szokott válni
- Földműves szerszáma
- Felkiáltás
- Igy mondja Seiffensteiner Salamon ur az „uj” szót
- Fizetni kell
- Kémlél
- övési — franciául
- Latin segédige alakja
- Izabella — becézve
- Az epe része (!?)

Függőleges:

- Idézet Eötvös Bucsú című költeményéből
- Melyik? Nem is az
- A szók eredetének tudományával foglalkozik
- Emjé
- Egy — németül
- Valakivel szemben való eljárás
- Czuczor Gergely írói árneve
- Reá vonatkozik, az ő dolga
- In das (fordítva)
- Abban az irányban
- ... mars!
- Szürke madár
- Jaj, hogy is hívják...??
- Szintén nem
- Nedves igekötő

Kőröry Gyula mókái

Szines műsor

Hogy a szintelen szezonot egy kissé rikitóvá varázsoljuk, a színházak karácsony hetében a következő mű-

sort adják:

Nemzeti: A fekete lovas.
Operette: A sárga lilium.
Víg: Az arany ifju.
Király: A kék Duna.
Városi: A szívárvány.
Opera: A rózsalovag.

Kibicelés

Az Andrassy-utiban es-ténként nagy Bridge-ver-seny folyik. A nézőtér megtelik kibicékkel. Na végre!

Hatás

Hat színház volt zárva
Karácsony hetére.
Hat színház! Valóban
Ez hat a kedélyre!

A kis szégyelős

— Nem szégyeli magát!
Csak úgy büzlök a pálinkától
és koldul!

— Jaj, nagyságos uram, bá-natomban iszom, mert szégye-lem magam, hogy folyton ré-szeg vagyok...

Bál a Savoyban

A Magyar Színház ujdonságának első öt előadásán a szerző: Ábra-hám Pál személyesen diri-gálja a zenekart. Ezeken az előadásokon az operet-tet: „Pál a Savoyban“ fog-ják nevezni.

Sakuntala

A Nemzetiben egy ó-índus Darabot játszottak.
A nézőtérén nézők
Nem igen látszottak.
Sakuntala volt a
Darab címe, — tehát
Mit tett a közönség?
Sak untalta magát.

Jutalom

— Mit kaptál attól az urtól,
akinek visszahoztad a kalap-ját, amit lefujt a fejedről a szél.

— Egy pofont, mert a nagy sietségben ráléptem!

Heli beszélgetés

— Hogy az Opera nem megy valami jól, annak egyik oka a szinlap, amely legtöbbször el-riasztja a közönséget. Saját maguk írják darabjaik címéül, hogy: „Egy rövid élet”, meg a „Mosoly országa”, meg „Ma-gyar ábrándok”. Sőt legfris-sebb ujdonságát maga a szin-lap kritizálja le, amikor be-vallja, hogy: „Simon a néni”.

Karrier

Külföldön a magyar kapós,
ez rég látszik: — De, hogy Gyergyai most Esztországban játszik — S márka, schilling után most ő még eszt pénzt lát — Fel kell, hogy kiáltssunk: Nahát! „Esz t” a téztát!

Tünődés

azon, hogy Gömbös mozdulatai és mondatai sohasem szögletesek, vala-mint, hogy a kis Dol-fuss nem nagyképü, ezt a politikát ter-mészletesnek találom. De mi a politika abban, hogy a faj-tiszta Meskó folyton horogszik, pláne, hogy Hitler nem szereti az Adolfokat, mikor ő is az?

Karácsonyi vers

Este van, karácsonyt
Út az óra gongja,
Feketén bólingat
Karácsonyfánk lombja.
Kevés a gyertyája
S rongyosak az éki!...
Mikor lesz a fényed
Ujra az a régi?

Még kinosabb felelet egy kinos kérdésre

— Melyik fél volt oka az egyetemi zavargásoknak?
— Mind a ghetto.

A megrázó darab

— Ez a dráma igazán meg-rázó. Ahogy látom, lenn a földszinten rosszul is lett va-laki.

— Nagy csoda, amikor a lát-csővemmet fejére ejtettem!

Ketten a hintán

A Kamara Szin-ház idei szezonja nem mondható ép-pen a legszeren-esébbnek. Volt a műsorán többek közt egy darabja, amely egy-másután egyszer sem ment. Most új darabot hirdet a Ka-mara szinlapja. A címe: „Ket-ten a hintán.” Kívánjuk, hogy hinta alatt ne a nézőteret értse a közönség.

SZELLEMI SPORT

Paddington mint operalátogató

Mindnyájan elhallgattunk és Jeffrie Paddington, a Herkules csokoládé halhatatlan felfalója vette át a szót, majd általános érdeklődés közepette élményeiből ezt mesélte el:

— Tudják Uraim ugyebár, hogy bolondja vagyok a klaszszikus zenének. Még abban az időben is, mikor anyagi viszonyaim igen ziláltak voltak, minden összekuporgatott filléremet arra fordítottam, hogy esténként az Operába ülhessek, ha nem másutt, hát a kasszilón. Az Operában régi ismerősként üdvözölnek a ruhatárosok, jegyszédők, hisz anyyira megszokhatták jellegzetes külsőmet. Azért az átkozott balszerencse, amely időnként nyomomba szegődik az operalátogatásaimmal kapcsolatban is, többször kellemetlenséget okozott. Wagner Parsifalját oly ritkán van alkalom hallani, így tehát mi sem természetesebb, minthogy ha műsorra tűzik, az első, aki megjelenik a kasszájánál — Paddington.

— Akár hiszik Uraim, akár nem, háromszor akartam megnézni a Parsifalt és mind a három alkalommal közbejött valami, hogy ezt a gyönyörű zenealkotást csak részben élvezhettem. Az első alkalommal földalattin mentem az Operába és az Oktogon után rövidzárlat támadt, úgy hogy több mint negyed órát kellett a sötét alagutban vesztegelni, amíg az áramot rendbehozták. Itt tehát hét óra helyett negyed nyolckor érkeztem csak meg.

— A második alkalommal a zenemű második szünetében titkárom hívott el hirtelen, életbevágó fontos ügyben.

— És utoljára, mikor harmadikban történt — ez már a jóvilágban történt — szerettem volna Wagner művét végighallgatni, Laurisin és Szabó Lujza hirtelen megbetegedtek és emiatt műsorváltozás volt.

Jeffrie Paddington úgy látzik pillanatnyi szünetet akart

itt tartani, de ezt a röpké kis időeskét is kihasználtuk arra, hogy közbevágjunk:

— Ejnye Paddi, te már megint alapos nagyokat füllentettél.

A Herkules csokoládé felfalója zavartan nézett maga körül és a következő elbeszélésbe kezdett.

Mit hazudott Paddington?

Tudom — nem tudom

1. Milyen békét kötöttek 1711-ben?
2. Kik tették le a fegyvert a majtényi sikon?
3. Ki mondotta magát Rákóczi fiának?
4. Milyen békét kötöttek Saint-Germainban?
5. Hogyan hívják az osztrák köztársaság elnökét?
6. Hogyan hívják a három legismertebb arkangyalt?
7. Hol van a Sixtusi Madonna?
8. Miből származik a cár szó?
9. Kit vertek meg a lipcei csatában?
10. Hol jósolt Pythia?

Érdekességek a számok világában

Karl Friedrich Gauss (1777—1855) a híres matematikus, aki a magasabb matematika terén számos örökértékű felfedezéssel gazdagította a tudományt, egy szegény napszámos gyermeke volt. Mint a braunschweigi elemi iskola kilencszendős kisdiaákjának a tudományt, egy szegény napszámos gyermeke volt. Mint a braunschweigi elemi iskola kilencszendős kisdiaákjának, egy alkalemml tanítója, egy egész órára való leckekepen azt a feladatot adta, hogy írja egymás alá a számok sorát 1-től 50-ig, adja az egészet össze és ha kész lesz, mutassa meg az eredményt. Alig pár perc múlva, tehát annyi idő alatt, amennyi a számok egy negyedének a leírásához is kevés lett volna, jelentkezett a kis Kárlival a megoldott feladattal: A számsor összege 1-től 50-ig: 1275!

Ezt a kis esetet jegyezték fel Gaussról, mint első megnyilatkozását bámulatos lángelméjének. A gyermek ugyanis felismerte pillanatok alatt a számsornak azt az érdekes sajátosságát, hogy az egymásután következő számok összeadásánál elegendő

a számsor legkisebb és legmagasabb számát összeadni, ezt megszorozni annyival, ahány összeadandó szám van és az eredményt végül 2-vel elosztani.

Vegyük példának ezt a feladatot: Mennyi a számsor összege 43-tól 51-ig? Egymás alá írva a számokat, az összeadás

$$\begin{array}{r} 43 + 44 + 45 + 46 + 47 + 48 \\ + 49 + 50 + 51 \text{ egyenlő} \end{array}$$

tehát összesen: 423

És lássuk most Gauss módszerét:

$$43 + 51 = 94$$

ezt beszorozzuk annyival, ahány összeadandó szám van, vagyis 9-cel:

$$94 \times 9 = 846 : 2$$

az eredmény szintén 423.

A KÜLFÖLD HUMORA

Báli szezon

— Vedd tudomásul, hogy tegnap este több mint huszszor kértek fel táncolni!

— Na hallod? Bizonyára valami jótékonyági bál volt!

(Journal Amusant)

Konkurencia

— Hallja Mari, tegnap is észrevettem, hogy a konyhában a szeneslegénnyel csókolóztott! Az ilyesmit nem tűröm! Holnaptól kezdve én veszem át a szentet!

— Nem sokat fog vele elérni, nagysága... A Frici csak a karesukat szereti!

(Lachende Welt)

Modern gyermeknevelés

— Nem szégyeled magad, Hubert, így feleselni nekem a györekek előtt?!

(Marianne)

Osztás

A tanító az osztást magyarázza:

— Idefigyeljétek, gyerekek. Ha ezt a papírt négy részre szakítom, hogy hívják egy-egy darabot?

A gyerekek kórusban:

— Negyed.

— Nagyon helyes! És ha nyolc részre szakítom?

Ujabb kórus:

— Nyolcad!

— Nagyon helyes. És ha nyolcezer részre szakítom?

Móriczka az utolsó padból:

— Konfetti!

(Buen Humor)

Számoló- művészet

Tanító: Móric, mennyi nyolcnak a fele?

Móric: Az attól függ, hogy vízszintesen, vagy függőlegesen, tanító ur...

Tanító: Micsoda ostobaság ez!

Móric: Na igen, mert függőleesen három, vízszintesen nulla!

(Hjemmet.)

Ajándék

— Magának ajándékozom ezt a ruhát, Minna.

— Köszönöm szépen, nagyságos asszony! Ugyis mindig ebben a ruhában tetszettem legjobban a nőlegényemnek!...

(Lachende Welt)

Hajnali vadászat

— Bocsánat, gróf ur... hm, hm... a fácán már várakozik!

(Interessante Blatt)

Ez is ok

— Hogyan? Te mint megcsontosodott agglégény, mégis csak megházasodtál?

— Igen, tudod mint agglégény se otthon, se házon kívül nem éreztem jól magamat. Most legalább házon kívül jól vagyok...

(Prager Presse)

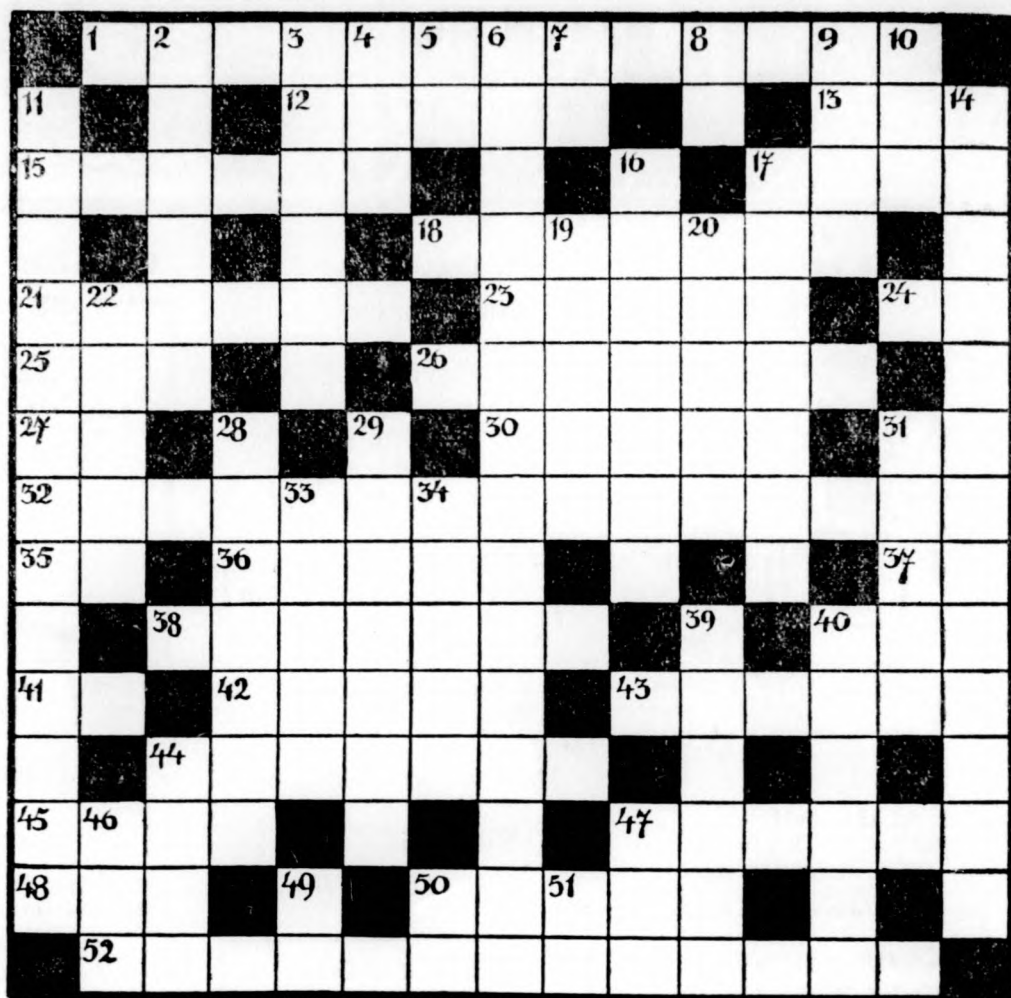
Fenyegetés

— Egy kicsit udvariasabban fiatalember, mert különben legközelebb egy másik pályaudvarról utazom!

(Muskete)

Most
ezt
fejtsük
meg!

Vizsziertes:

1. Nyári csemege
12. Női név
13. Kérdés — angolul
15. Közintézményekről mondjuk
17. Üvegharang
18. Elkalauzol
21. Harapnivaló
23. ... kvartett
24. Olaszország főfolyója
25. Gyakori magyar keresztnév
26. Több pápa
27. Római szám: 45
30. Romlik ige iktelen (és helytelen) alakja
31. Szólit
32. Budapest egyik periferiájának neve
35. Gallium vegyjele
36. Mama — franciánl. (Nem nagy a differencia!)
37. Francia ujság
38. Kirugat
40. Ők — más nyelven

41. Sötét
42. Nem is kései
43. Orral érzékelt
44. Emlékezőtehetség
45. Gyümölcs
47. Birodalom
48. Magyarul: három
50. Reformátor
52. Egészségünkre öröklik

Függőleges:

2. Ilyen az igazi mecénás
3. Magyar grófi család
4. Muri
5. Nevekben gyakran fordul elő
6. Shakespeare műve
7. Lásd 35. vízszintest
8. Puskával teszi az ember
9. Szerint — németül
10. Egymást előző betűk az ábécéből
11. Pirandello színműve. A Nemzeti Színház mutatta be
14. A történelem egy harcok-

- kal teli korszakából ismeretes államszövetség
16. Így kér a kisgyerek
17. Ahogy az ember a verembe belesik
19. ...-négyes; egy híres kis kabarédarab címe
20. Festő és grafikus. Keresztneve: István
22. Csokonai ideálja
28. Komikus — németül
29. Többet ivott a kelleténél
31. Amerikai megszólítás — fonetikusán
33. Lengyel város
34. Kazár néptörődék, Lebediában csatlakoztak a magyarokhoz
39. Virág része
40. Tényleg? Valóban?
44. Zsidó hittudós, nagy rabbi
46. ...és contra
47. Tisztítószer
49. Az olasz skála cé-je
50. Amin járunk
51. Rövidítés nevek előtt

A NÉGY FIU

Négy fiucska hintázik egy deszkán. A deszka egyenlően megoszlott sulyuknál fogva éppen vízszintben van.

A. és D. egyenlő távolságra van X-től;

B. féltávolságra van A. és X. között;

C. egyharmad távolságra van X. és D. között.

A fiuk közül Antalnak 30 kg. a sulya, Gyulának 32.5 kg., Bélának 35 kg. és Sanyinak 37.5 kg.

A hintán ülők közül melyik Antal, melyik Gyula, melyik Béla és melyik Sanyi?

Kockarejtvény

sem	mi	zó	hog	A*
a	itt	sze-	kell!	jel-
rei	kép	jel	csók	ron.
vi	ha	sem	vész	ni
mi	csak	gyáz	te-	még

Rejtett kép

Hol van a tolvaj?
Tessék megkeresni!

Dicső királyunk*

* Széll Kálmán figurája.

Versesrejtvény

*Jó szakács vagyok,
Párom nem találod,
Dicsér minden ételt,
A kinél én vagyok.
Mégis a hol esznek
Onnan tovább állok,
Hogy hívnak mostan
Már könnyen kitalálod.*

BETŰREJTVÉNY

* * az ō al $\frac{J}{a}$

TALÁLÓS KÉP

Egyik oldalon a pezsgő élet, másikon a rut enyészet.
Akinék utja a képen ábrázolt egyik vagy másik helyre
visz, az egy helyre jut.
Melyik az a hely?

Gyermekrovat.

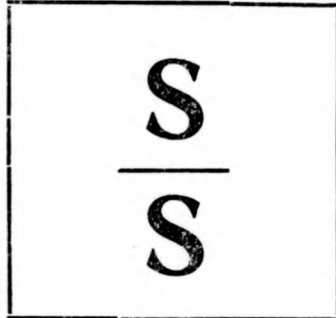
Rejtélyes mondat.

BISONI BISONI SAEPIATE
COURAM A DOMINO.

Ókori lelet.

Betűrejtvény

Számrejtvény

Egy atya fiához így szól: 7 év előtt hétszerte idősebb voltam, mint akkor te voltál s három év múlva háromszorta idősebb fogok lenni, mint te akkor lesz. Hány éves az atya s hány éves a fiu?

Képrejtvény

Ilonka és a szirmok

Ilonka a margaretta virág szirmleveleit tépdési. Jobbról balra menve minden hatodik levelet leszakítja. Többször jár így körül, míg végül 8 szirmlevél marad.

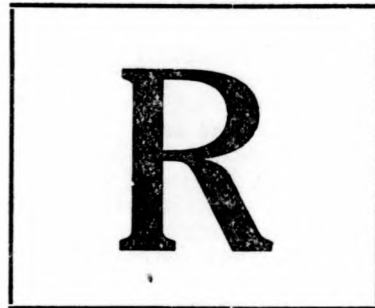
Találják ki, hányszor járt körül, illetőleg hány szirmlevél volt eredetileg a virágon.

Labirintus

Hogy jutunk el a tigris homlokába?

Betűrejtvény

A szerkesztő bácsi postája.

B. Lajcsika. Rejtvényeid túlnehezek, magad sem tudnád megfejteni őket.

G. Gyurika. Rejtvényeid túlönnyűek, ha megnősz is ilyeneket fogsz csinálni?

Kulcsos Jóska, Graz. A beküldött rejtvények megfelelnek és rövidesen sorra kerülnek. Mit csinál a Klárka? És hogy van Erzsike?

Pünkösti Bandika. Karácsonyi versikédet elolvastam. Nagyon szépek.

Kiss Ferike. Örülök, hogy olyan nagy barátja van a rejtvényeknek, de azért az alváásra is gondolni kell. A fejtéshez egyébként kellemes szórakozást és utána pedig nyugodalmat jó éjszakát!

A viszontlátásra 25 év múlva, 1933 karácsonyán!

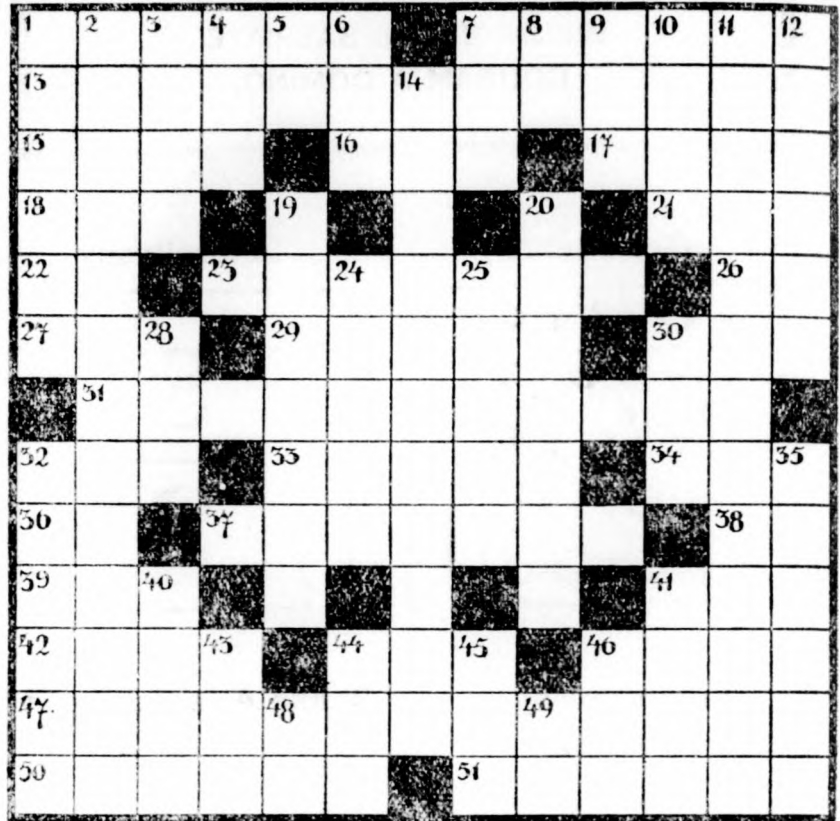
Zsákba „macska“

A bűvész ur egy hölgyet kér fel a nézők közül, hogy legyen kegyes segítségére lenni egy szép produkciónál. El fogja őt tüntetni. Nehezen akad vállalkozó, de mégis akad. A hölgyet a színpadra vezeti, felkéri, hogy lépjen a földön levő zsákba, a zsákot felhuzza a hölgy feje fölé, gondosan beköti. A színpadi zsinórpadlásról kötél lóg le, rajta erős kampó, amelyre a zsákot ráakasztják és — te jó Isten! — felhúzzák a magasba. A bűvész ezután pisztolyt ránt elő, elsüti a zsák felé és a zsák leesik a földre — üresen.

Mi a titka ennek a csodának?

Semmi titokzatos nincs benne, mert az a nő, aki a zsákba száll, nem is nő, hanem nőnek öltözött fiatal szolgál, aki a zsákban öltözik át, mialatt be van kötve. Egyszerűen lerántja magáról a kosztümöt, amely már ugy készült, hogy elejehátulja egész hosszában szétváljék. A női ruha alatt ugyanazt a lívrét viseli a szolgál, mint a többi társai, akik a zsák bekötésénél segítkeznek. Amikor átöltözik, akkor a ruhaféléket leejti a zsákba. Persze a női parókat is. A zsákból pedig ugy jön ki, hogy a zsák hátulja is olyan, hogy egész hosszában kinyílik. A szolgál külé — és most jön a trükk legügyesebb része — ő maga segít a többi szolgálának a zsákot bekötni és a kötéltre felakasztani. A szolgálak oly szorosán állanak a zsák körül és oly gyorsan mozognak ide-oda, hogy a legfigyelmesebb nézők sem szokták észrevenni azt, hogy a szolgálak száma eggyel megszaporodott.

Vékony abroncsok is vannak a zsákban, amelyeknek a hátsó része nyitott. Ezek a bevarrt abroncsok adják meg azután azokat a kontúrokat, amelyekből a zsák, amikor már felhúzzák, azt a látszatot kelti, mintha tényleg egy élő ember lenne benne... A kampó olyan szerkezetű, hogy ha megrántanak egy zsinórt, kinyílik s a zsák leesik.

Vízszintes :

1. Valami csodás!
7. Nem fér a...
13. Fontos a kereskedelemben
15. Mázolja
16. Sas — németül
17. Színültig van
18. A hős vért
21. Három római szám
22. Eltát
23. Behajt
26. Rövidítés Németorszából
27. ... Bekr
29. Nagy magyar zeneszerző
30. Éles szerszám
31. Bünbocsánat
32. ... és contra
33. A Kalevala fordítója
34. Szent — rövidítése
36. Latin kötőszó
37. Délutáni időpontból való
38. Magad
39. Magyarul: kerék
41. Kivándorolt hollandi
42. Ilonka
44. Fáma
46. Veni, vidi, vici
47. Fejrevalók
50. ..., az olajváros
51. ...-való; pl. a befőtt

Függőleges :

1. A kultura háza
2. Napjának éjjele nevezetes
3. Annyi — más nyelven
4. Hal is, nem is
5. Felkiáltás
6. Regényét Gárdonyi írta
7. Rendelkezik
8. Személyes névmás
9. Vöröses
10. Megennivaló
11. Filozófiai doktor
12. Az eke része
14. Nehezen jut felfelé
19. Nem fér több bele
20. Hires pápai palota
24. Sikitó hangot hallat
25. Filmszillag
28. Egy — olaszul
30. Lásd 30. vízszintest
32. Mén
35. Női becézőnév
40. Budapest folyója
41. A világ főcserkésze
43. Sth. — másképen
44. Vízben él
45. Tanács — németül
46. Rag, -vel párja
48. A molibdén vegyjele
49. Folyós dolog

Karácsonyest

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105
106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120
121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135
136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150
151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165

1. Profi csapat	7	13	81	82	87	149	76	34	144	155	129
2. Bank	132	116	11	89	18	5	6	88	51	15	30
3. Óceánjáró	48	38	16	19	69	70	28	119	8	135	136
4. Repülőharc	35	10	39	138	159	49	73	157	108	4	94
5. Uzsorás szedi	123	93	52	36	41	1	75	59	27	45	103
6. Nagy kínai folyó	152	50	11	113	149	31	96	128	47	87	106
7. Energiátlan	120	147	62	57	95	126	127	102	117	118	121
8. Miniszterelnök	78	157	104	142	157	23	32	33	21	65	125
9. Nem kellemes	156	143	110	111	42	37	72	58	22	105	87
10. Gyermekek öröme	17	150	158	109	149	79	36	63	20	9	153
11. A kovács feladata	141	140	67	26	148	60	146	155	160	5	134
12. Világhírű zeneszerző	71	85	29	101	74	61	98	14	155	99	121
13. Számattévő	161	92	124	44	54	154	131	165	80	5	68
14. Télen termő fa	83	145	2	3	133	112	29	114	162	7	100
15. Lehiggad	115	164	122	87	40	64	151	107	24	77	137
16. Előkelő városrész	76	97	86	46	66	63	90	43	12	84	101
17. Állam Európában	29	25	91	4	163	53	158	139	130	56	55

Ha a fenti 17 fogalom betűit a számok szerint a megfelelő kockákba beírjuk, akkor Kozma Andor: „Karácsony est” című költeményének első szakaszát kapjuk.

Klein László.

10 hetes rejtélyversenyünk nyertesei

Egy háromlángos rádiót nyert:

Kornfeld Jenő,
Budapest, VII., Thököly-ut 36.

Egy táskagramofont nyert:

Bilitz József,
Kecskemét, Vasut-utca 13.

Egy ebédlőcsillárt nyert:

Dr. Varga Elemérné,
Szeged, Kossuth-utca 10.

Egy-egy tálalóasztalt nyertek:

Márkus Béláné, Budapest;
Szepesi Vilmos, Kaposvár;
Hausmann Éva, Budapest.

Egy-egy asztali lámpát nyertek:

Siklós Márton, Budapest;
Kittner Géza, Szeged; Kis Lili, Budapest.

Egy-egy zsurgniturát nyertek:

Pál Rózsa, Budapest; Klein Imre, Budapest; Kicely Géza, Cegléd; Válog Irén, Kecskemét; Balog Erzsébet, Budapest; Hajdu Miklós, Budapest; Páray Margit, Szekszárd; Szécsi Lili, Keszthely; Fazekas István, Budapest; Maros Béla, Budapest.

Egy-egy ezüsttárgyat nyertek:

Lederer Károly, Budapest; Rácz Béla, Budapest; Fábián Erzsébet, Budapest; Kész Anna, Szeged; Halmos Gizella, Budapest; Pityay Imre, Budapest; Gáspár István, Balassagyarmat; Hader Márton, Budapest; Andur Pista, Budapest; Pálóssy Livia, Wien, IX.

Két-két színházjegyet nyertek:

Katz Irén, Budapest; Tamás Károly, Budapest; Belezna Gyula, Budapest; Tóth László, Budapest; Hajdu Edit, Budapest; Beck Margit, Budapest; Szép Elza, Budapest; Biró Gizella, Budapest; Pap Lajos, Budapest; Marton István, Budapest.

Egy-egy piperedobozt nyertek:

Angyal Ilona, Budapest; Szakács Imre, Szeged; Inyés Pál, Budapest; Madarász Péter, Budapest; Kollár Irénke, Kecskemét; Rácz Magda, Budapest; Pándy Imre, Budapest; Schwimmer Ilona, Pécs; Klein Károly, Budapest; Schönmauer Imre, Budapest.

Egy-egy bijouteriet nyertek:

Hajnal Klára, Budapest; Weisz Istvánné, Kaposvár; Hajdu Géza, Budapest; Perendi Lajos, Budapest; István Mária, Budapest; Kovács Dávid, Nagykanizsa; Schwarcz Malvin, Budapest; Kistelek Dezső, Budapest; Bálint Panni, Budapest; Irenesi Margit, Stuttgart.

Egy-egy üveg tokajit nyertek:

Andrei Ilona, Budapest; Balogh Nándor, Bpest; Krausz Márton, Szeged; Feledi István, Budapest; Simon Aranka, Budapest; Bátor Lászlóné, Szekszárd; Sárfi Imre, Pécs; Benedek Irén, Budapest; Pázer Géza, Budapest; Keleti Gábor, Budapest; Racher Béla, Szombathely; Giczka Boriska, Budapest; Szécsény Olga, Kaposvár; Vámos Endre, Budapest; Gerlóczy Zsigmond, Budapest; Hauer Péter, Budapest; Péteri Lili, Miskolc; Hander Nina, Debrecen; Kiss Eszter, Budapest; Flaus Cecil, Budapest; Stauber Ákos, Budapest; Várad Marienna, Debrecen; Sugár Béla, Budapest; Hantos Lili, Budapest; Bányai Egon, Szeged; Turkevei Andor, Budapest; Hegyi Gizi, Baja; Gáspár Márton, Budapest; Komor István, Budapest; Kiss Antal, Budapest; Gara Imre, Miskolc; Gál Ferenc, Pécs; Abos Angyi, Budapest; Vermes Géza, Budapest; Stadler Fifi, Balassagyarmat; Keszeci Tibor, Budapest; Zigler Bella, Győr; Manovill Böske, Budapest; Frank József, Budapest; Veisz Árpád, Budapest; Honig László, Baja; Kaiser Ilona, Budapest; Bálint Ernő, Budapest; Ivánfi Gáspár, Szekszárd; Fuhrmann Ilona, Debrecen; Klein Livia, Budapest; Szilágyi Erzsébet, Budapest; Vácz Béla, Budapest; Szentesi Oszkár, Miskolc; Lukácsi Blanka, Budapest; Fleischmann Gizi, Sashalom; Balázs Julia, Budapest; Farkas Sándor, Budapest; Elkán Imre, Budapest; Löw Irma, Budapest; Szelei Edit, Szeged; Vámos Grete, Budapest; Csikos Antal, Budapest; Wesseli Márkus, Budapest; Nádasy Ili, Zágráb.

Egy-egy kozmetikai cikket nyertek:

Szányi Aladárné, Budapest; Pacsu Margit, Budapest; Szödy Ernő, Budapest; Demeter Béla, Budapest; Pongrácz Sándor, Budapest; Antal György, Budapest; Techt Róbert, Budapest; Kalmár Istvánné, Budapest; dr. Tilles Károly, Budapest; Malek Béla, Budapest; dr. Bartha Bertalan, Budapest; Kovács Mihály, Budapest; Némák Ödön, Budapest; Holley Károly, Budapest; Kertész István, Budapest; Kéri Julia, Budapest; Vida Ilona, Budapest; Hochschild Róza, Budapest; Szücs Frigyes, Budapest.

Egy-egy gramfonlemezt nyertek:

Tauber Ernő, Miskolc; Gudra László, Gyömrő; Boros László, Vác; Grosz Arthur, Cinkota; Benesch János, Budapest; Volny József, Miskolc; dr. Maurer Istvánné, Pápa; Erős Egon, Budapest; dr. Balkay Dezső, Budapest; Szelenyi Pál, Veszprém; Grünstein Adolf, Esztergom; Antal Lászlóné, Szentendre; Karáth Jenőné, Budapest; Vogel Ákosné, Baja; Stály László, Miskolc; dr. Pongor János, Debrecen; Fanczik Tibor, Gmala; Róna István, Budapest; Böhm Lajos, Keszthely; özv. Mirha Jánosné, Budapest; Klein László, Budapest; Gudra László, Gyömrő; dr. Flesch Pál, Budapest; Toch Lajos, Kispeszt; Szirmai Mór, Gyöngyös; Molnár István, Tótkomlós; Friedenthal Árpádné, Budapest; Schulze Károly, Egyházkeszű; Lingauer Márta, Győr-szentmárton; Gobetzky Elemér, Budapest; dr. Schutzenberger Endréné, Budapest; dr. Mezőri Jenő, Sopron; Gyurkicza Mici, Szolnok; Demkovits Sándor, Pesterzsébet; Vermes Gyuláné, Budapest; Lederer Livia, Budapest; Demjén Dániel, Miskolc; Gebauer Frigyesné, Miskolc; Gyulai Károly, Kecskemét; Lichtenstein László, Bicske; Zentai György Újpest; Chabada Márta Újpest; Mosonyi Lajos, Magyarbóvár.

Regény a szedőteremben

Nyomdánkban, lázas otthonunkban történt ez a fura eset!
A potrohos vén **Cicero** Nonpareille-be szeretett
S **Antiqua** ur, unokabátyja hiába szónokolt neki, —
Megesküdött a NAGY BETŰKRE, hogy csak a kis leányt szereti.

De Nonpareille, mint zsenge ifju, ábrándos szívü kisleány
A **Cicero**-t biz nem szerette s futott Garmond urfi után.
A józanítás hasztalan folyt, csak megkinozták végtelen,
Keserves, hosszú sóhajától megborzadt a szedőterem.

Tanácskozásra jönnek össze mindannyian a rokonok.
Ott dökög **Stein** a vén tudakos, sőt *Cursív* is előcsoszog.
Egyre beszél Pe menyecske s mivel „a lánynak nincs esze”,
Kimondják, kösse nyomban össze őket a metropázs keze.

Mig ekként tárgyalt nagy kegyetlen a zsarnoki szedőterem,
Szegény kis Nonpareille szívében csak egyre nőtt a szerelem;
S lapzártakor, mikor a gáz is elálmósodva működött,
A Nonpareille s a hetyke Garmond a pincelakásból megszökött.

Mikor pedig észrevették, tul voltak halmon berkeken,
Egy kis, vidéki nyomda mélyén kötöttek frigyét hirtelen.
Nászutazásra is vonultak (mely szenzációnak bevált),
Mikor — hogy hire messze érjen: a segédjegyző jubilált.

Egymástól soha el se váltak, a szívük ugy lángra kapott:
Egy más mellett még most is hozzák őket a **rusi lapok**.
S jó **Cicero** bár szeme olykor még mai nap is könnyben áll,
A Petit menyecskéhez pártolt s jelenleg annak kurizál.

Mint tárcavers és vezető-cikk
Közel is jutnak néha-nap.
Olyankor **Cicero** szívében,
Sistereg, forrong a harag,
Mivel diszkrét találkozásuk,
Sajnos egész veszélytelen,
Hisz gardedámként állandóan
(Egy vonal) van köztük jelen.

A tuloldali keresztrefjvény szövege : Vizszintes :

1. ?
8. Orvost kll hozzá hívni
11. Ázsiai állam
12. Hirneves amerikai nyaraló-
hely
13. A Vilma királynő-ut másik
neve
15. Mint vezényszó is ismert
(német)
16. Uszó-fogalom
18. Menyasszonyok
19. Belső részünk
21. Van aki csak így szereti a
teát
23. Elvesztette a szemvilágát
24. Kürtjéről híres magyar
vezér
25. Két kis egykori hercegség
neve Közép-Németország-
ban
26. Felkiáltás
27. Kitünő kupléénekes
28. Német költő, történész és
politikus (1769—1860)
30. ?
32. Mondabeli breton város
34. Budapesten is járt világ-
hírü néger táncosnö
35. Családtag — névelővel
36. Csavar
37. Testnevelési fórum
40. Irene Dunne egy nagysi-
kerü filmje
41. Vétel — németül
43. Persze — angolul
45. Földműveléssel foglalkozik
48. Igekötő
50. Libegős
51. Orosz pap, néppárti vezér,
hívei lötték agyon, mert a
rendőrségnek kémkedett
52. Te meg ő
54. Irodalmi tanulmány
55. Nem igazi
56. Opiumtartalmu növény
57. Vityilló, kunyhó
59. Jól kinyitja a száját
60. Balek, vagyis aki bedül
61. Hires tengerészeti intézet
Németországban
62. Van — más nyelven
64. Olasz üdülőhely
65. Bizonyos reumatikus fáj-
dalmak gyógymódja
67. Délafrikai angol gyarmat
68. Egy híres Rákosi kereszt-
neve

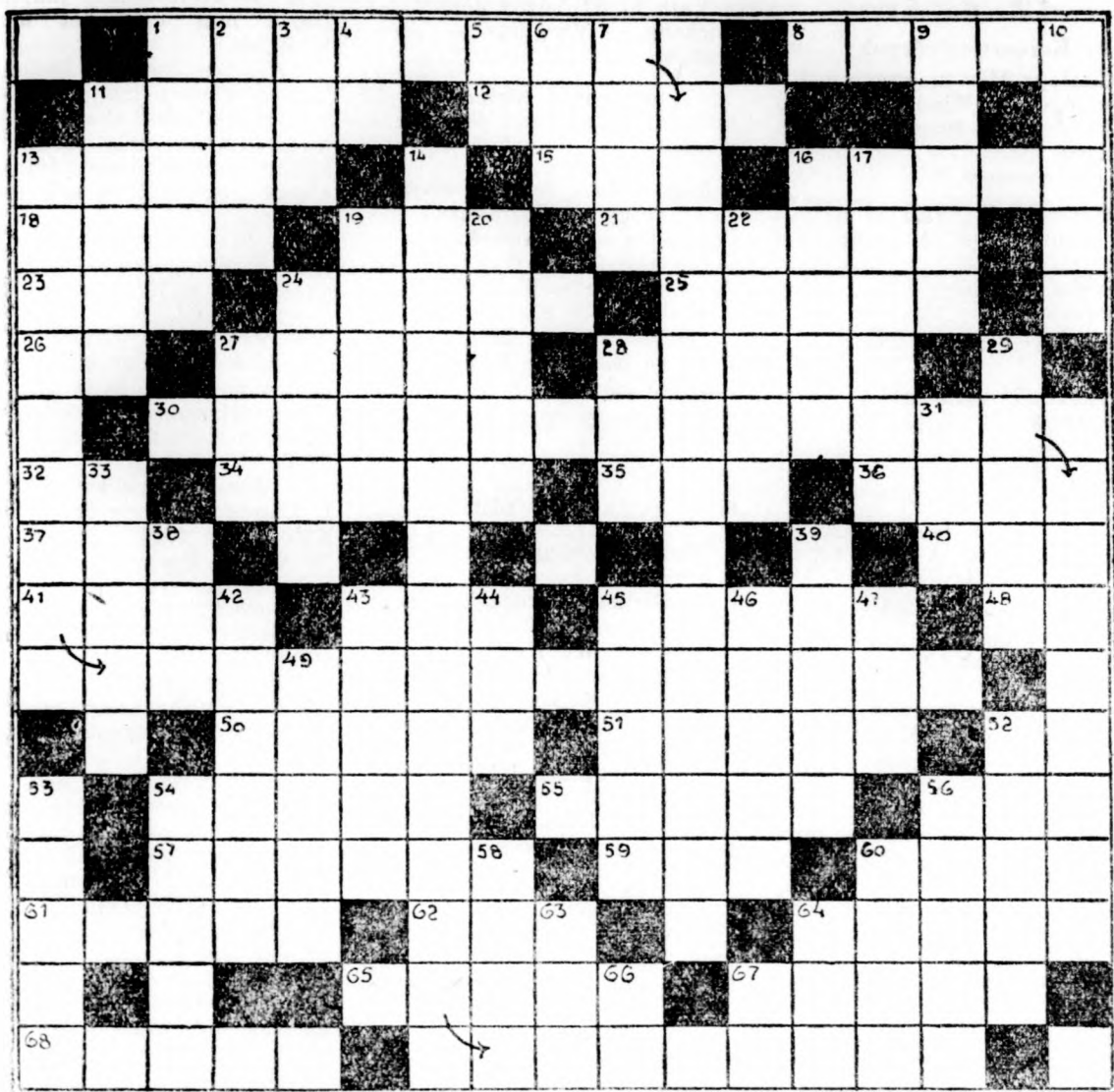
Függőleges :

1. Az egyik ósatya
2. Asztal, szekrény tartozéka
3. Jön-megy
4. Német viszonyzó
5. Betű fonetikusán

Kakas Márton 1904 december 25. XI. évf. 52. sz. 13. oldal

Honnan idézem?

Megfejtésül csak a négy hosszú sor köllőjét kell beküldeni

6. Helység Torbágy mellett	27. Ha férfi vagy, légy férfi s ne ez!	52. Ebédet tesz az asztalra
7. Magyarul: futás	28. Tüzelőanyag — névelővel	53. Csonka-Magyarország leg- magasabb pontja
9. Latin prepozíció	29. Filmsztár	54. Nem lehet több hét napos- nál
10. Állítólag ő hozza a gyere- ket	31. Így szól a trombita	56. Hírhedt név a francia for- radalom idejéből
11. Egy híres francia színész nő keresztneve	33. Árus árusítóhelye	58. Oszkár beceneve
13. ?	38. ... az Operencián	60. Péterke
14. ?	39. Finom az ilyen tészta	63. Kihullott már minden haja- szála
16. Kitiűnő magyar elbeszélő és regényíró (Andráscsik örö- köse; A vörös postakocsi)	42. Mészárszékben kapható	64. Német ifjusági regényíró
17. Számatalan növény szára	43. Futballkapus	66. Isten velem! — ahogy a lá- nyok mondják
19. Betesz	44. Mutatózó, „ama” párja	67. Ismeretlen
20. Lékonyörög	45. Több dolgot akaszt fel a szögere	SOMOGYI MIKLÓS.
22. Ez is libegős	46. Utnak ereszt — a levegőbe	
24. Katonatípus	47. Szarvasfajta	
	49. Dohányos teszi a cigaretta- füsttel	

Rejtvenymegfejtések

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

42. szám

Keresztrejtvények:

Címlap: Mór megtette a kötelességét — Mind egy helyre hajttatunk — Magad uram ha szolgálád nincs — Történelem az élet mestere.

Hosszulépés: Valahol a Volga mentén — A szigetvári vértanúk — Visszaverem leányka — Nagy idők, nagy emberek.

Kis izé: Világot jelentő deszkák.

Vasárnap délután: Az élet olyan, mint a Lánchid... — Kevés volt a vágott dohánya — Hosszu éj is végre lát napot — Frissen menve félig nyerve.

Ime itt ez a kut: A kut 2 óra 55 perc alatt telik meg színtült vizel.

Csak a legravaszabb rókának: Szilveszter éjjel 12 órakor a csukások földjén ujev dele van. A földrajzi hosszúság 180 fokán van elvben az ugynevezett dátumhatár, melytől keletre és nyugatra fekvő területek között az időszámításban 24 óra különbség van. A dátumhatár vonala fönn északon a Behring-szoros, amely Ázsiát Amerikától elválasztja. Amikor Alaszkaiban (Amerika) még csak Szilveszter napja van, a szemben levő csukások földjén (Ázsia) már az új évet írják.

Vajh ki ő? Lévay József — Dickens — Vergilius — Tacitus.

A burgonya története: A krumpli csak később jött Amerikából.

Kép- és betűrejtvények: Egyszeregy — Szórakozás — Eprovetta — Különösképen — Szürszabó — Nagy tulzás — Aknasuhatag — Tubarózsa — Különleges — Esti Kurir — Koponyaalap — Lenge magyar — Rimel — kérem alásan — Cickány.

Daloljunk 22: Bolond aki magyaráz.

HETI DIJAINK NYERTESEI:

Rózsa Márkus, *Budapest*; Schillinger Imre, *Budapest*; Sebő Gizike, *Sátoraljaújhely*; Máthé László, *Miskolc*; Bamberger Gézné, *Kispest*; Klein Imre, *Szekszárd*; özv. Guttmann Tivadarné, Bársony György, *Guőr* (közelebbi címet kérünk); Molnár Lajos, *Budapest*; Hellmuth Jolán, *Wien*; Bertalan Mária, *Budapest*; Kis Jenő, *Dunapataj*; Hoffmann Julia, *Bodrogkeresztur*.

Vidékre postán küldjük el a nyereményeket. A fővárosi és környékbeli nyertesek ajándékaikat kiadóhivatalunkban bármelyik nap d. e. 9—1-ig átvehetik.

Karácsonyi számunk nyereményei:

Egy gör piccoló.
Egy vég lenvászon.
Egy házikabát.
Egy női kalap.
Öt üveg tokaji.
Két színházjegy.
Két mozijegy.
Tíz gramofonlemez.
Nyolc diszkótésű könyv.

Egyetlen rejtvény megfejtésével is lehet pályázni.
Beküldési határidő: 1934 január 3.
Eredmény a január 6-iki számban.

A megfejtéseket januártól fogva már egy hét múlva közöljük.

Kellemes Ilonka, *Budapest*. Természetesen az előfizetési összeg beküldésével egyidejűleg megkapja az ezüst ceruzát a kívánt monogrammal. Jókívánóságait köszönjük és ezuton viszonozzuk.

Dr. F. Lajos, Szeged. 1. Igen. 2. A küldött rejtvény nagyon ötletes. Köszönjük. Rövidesen sorra kerül. 3. Nemesak keresztrejtvényt, hanem minden más rejtvényt is, ha ötletes és technikailag is kifogástalan, szívesen leközöljük. Érdekes problémák, komoly fejtörők előnyben.

V. József mérnök, Miskolc. 1. Disztes kötésben ára 5.80 P. Külön nem fogjuk hirdetni. 2. Mi tőlünk ilyen értesítés nem származhat. Nem tudjuk. 3. Sakk-matt sorra kerül, de csak januárban. Egyebekben levél megy.

Rainer Lajos. A népszerű író és konferánszié aktuális írásai csak nálunk jelennek meg.

Havas Ernő, Budapest. Rég nem volt szerencsénk egymáshoz! Önt és Borikát sokszor üdvözöljük.

P. B. városi tanácsnok, Oradea. Legutóbbi sajnós elkésve érkezett. Legközelebb pótoljuk az elmulasztottakat. Kellemes ünnepeket!

Kulesár Lajos, Mohács. Igen, mi vagyunk azok, akikkel januárban a párisi gyorsvonaton együtt utazott. Örülünk, hogy ismét hallhattunk önről. A viszontlátásra!

A címlap Fenichel Tibor felvétele.

I Z É

REJTVÉNYUJSÁG

Szerkesztik:

BOKOR LAJOS és GÁL GYÖRGY

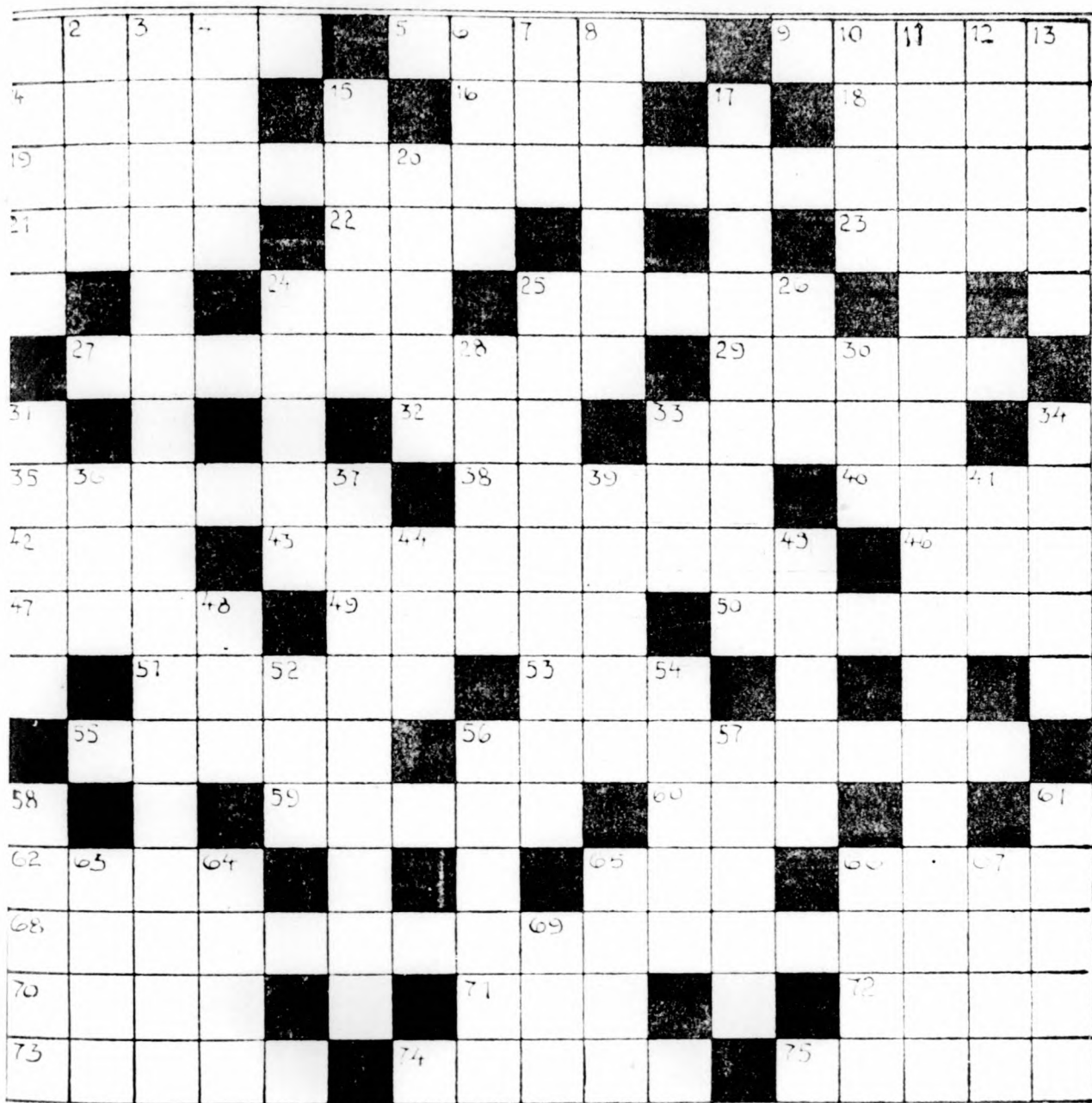
Felölös szerkesztő és kiadó:

KOVÁCS MÁTYÁS

Köziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

Szerkesztőségi órák: kedden és pénteken d. u. 2—3-ig.

Új rejtvénykészítési verseny

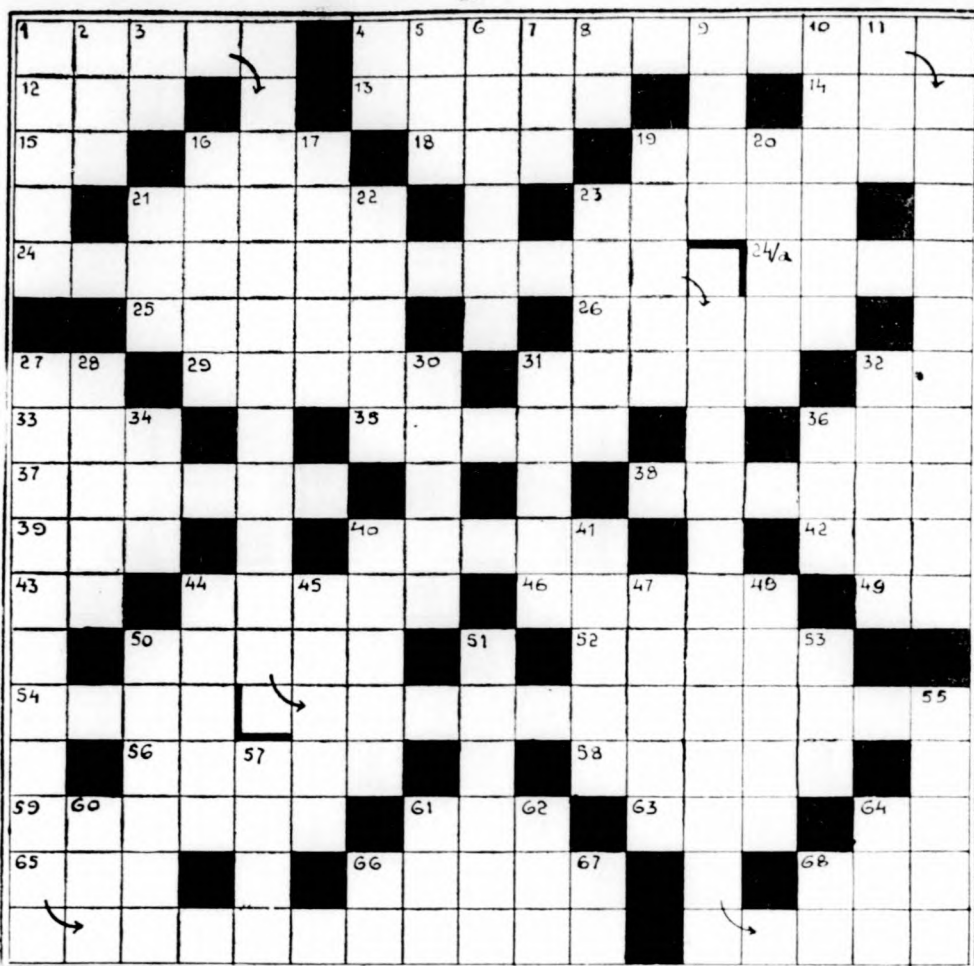
Azok között, akik a fenti ábrára a szerkesztőségünk tagjaiból alakult zsüri elbírálása alapján kifogástalan rejtvényt készítenek, ismét

3-szor 10–10 pengő jutalmat

sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1934. évi január hó 8.

Vasárnap délután

Vízszintes :

1. Polonius mondja a Hamlet II. felvonásának 2. jelenetében.
4. Az elárult titokról mondják, ha már kezd — nem titok lenni.
12. Nagy eszemiszom.
13. Égési termék.
14. Ezékiel próféta e néven nevezi Magóg földjének királyát.
15. Római hatos.
16. A 4. vízszintes 10., 11. és 6. betűje.
18. Seb helye.
19. A fényképezőkészülék legfontosabb része.
21. Nem jó.
23. Tisztogat.
24. Egyik sora Vörösmarty „A me-rengőhöz” című költeményének.
- 24a. A rak ige egyik félmúlt alakja.
25. Egy labdajáték (névelővel).
26. Meddig?
27. Időhatározó.
29. Hivatalos írás — egyike a kellemtlenebbeknek.
31. Helyhatározó.
32. Kötőszó.
33. Elhúnyt költő.
35. Hónap közepe.
36. Igy készül sokféle étel.
37. Bizalmashangú megszólítás.
38. Van a telefonkészüléken is.
39. Délszláv város.
40. Valaminek a széle, szegélye.
42. Számnév.
43. Helyrag.
44. Bóditószer.

46. Fiúnév.
49. Az 50. függőleges 4. és 6. betűje.
50. Város Milánó olasz provinciában. Itt ölték meg Umberto királyt.
52. Nagynevű francia esztétikus és történetíró.
54. Ezt teszi Csepel is.
56. Talpa! — ha ezt fűjják.
58. A beszéd fonalát más témára viszi át.
59. Ingatlan.
61. Háziállat himje.
63. Fog teszi.
64. Mássalhangzó.
65. Az ábécé három egymásután következő betűje.
66. Kitűnő bútorfa.
68. Láb — latinul.

Függőleges :

1. Számnév.
2. Király — idegen szóval.
3. A szín, ahol az Ember Tragédiája 13. képe játszódik.
4. Mássalhangzó.
5. Fejedelmi cím.
6. Román főhercegnő.
7. Szavak végére kerül.
8. Azonos betűk.
9. Szerkezet pl. csövek elzárására.
10. Nyelvtani meghatározás.
11. Egyszerű ember.
16. Vers.
17. Egy tényező az egyik alapműveletnél.
18. Gyakorlatlan még.

20. Vízbe tesz, beáztat stb.
21. A 4. vízszintes 4., 14. és 17. betűje.
22. Város Morvaországban. Itt halt meg Zsigmond király.
23. Magánének, vagy zene.
27. Tangódal. (Kálmán-Szenes)
28. Tenger.
30. Az emberi elme is csak ilyen.
31. A világháoruban a német hadsereg egyik tábornoka.
32. A legerősebb kapocs, ha sziveket köt össze.
34. Igen — idegen nyelven.
36. Német mássalhangzó.
40. Zenei előírás.
41. Magyarul: anya.
44. Ma — latinul.
45. Tenorista.
47. Tanerő.
48. Tömegek tragédiája.
50. Francia leánynév.
51. A sertésfélékhez tartozó. Amerikában falkákban élő emlőállat.
53. Katonai rang rövidítése.
55. Virág.
57. Az állat fekvőhelye.
60. „Week-...”
61. Állati hangot hallat.
62. Fájó érzés.
64. Ez sem kellemes.
66. Kicsinyítő rag.
67. Németben gyakori összetett mássalhangzó.
68. Köszöntés.